

nadaljevanja s I. strani

● Jutrišnji vrh

Tako je podtajnik KD Scotti dejal, da je molk socialistov nenavaden in Cabras je rihel, da je treba ugotoviti kdo krije hrbet Altissimu. Gargani pa je isto povedal bolj diplomatsko: »Težko verjamem, da gre za povsem samostojno pobudo.«

Medtem pa so s sedeža demokratijske stranke prihajali mirovni znaki in smeri liberalne stranke. Šef tiskovnega urada KD Clemente Mastella je dejal, da je privoljenje na vrh »pozitiven znak« in je večkrat poudaril, da je njegova stranka odločno proti krizi, do katere bi prišlo iz razlogov, ki so za KD »nerazumljivi«. Sinoči se je demokratijski tajnik De Mita sestal s predsednikom vsedravnega sveta KD Forlanijem in s predsednikom vlade Gorio. Očitno so govorili o finančnem zakonu, tudi o možnih spremembah, na katere je KD pripravljena, le da ji uspe preprečiti krizo.

Medtem pa socialisti vztrajajo molčijo. Craxi in Amato sta se včeraj sestala v Bariju, kamor sta odšla na pogreb žene ministra Formice, De Michelis pa se je v Rimu sestal z Altissimom, z namenom, da pride »do preostitve sedanjega stanja ob sodelovanju vseh sil, ki sestavljajo večino«. O zahtevi o vladni krizi pa socialisti niso dejali nič.

Vodstvo komunistične partije pa je mnenja, da izbira liberalcev predstavlja samo zadnje poglavje stanja, v katerem je bila večina že razbita pri vseh vprašanjih. Na sedežu KPI so mnenja, da je odločitev sindikatov o napovedi splošne stavke pomembna. Ali pride do sprememb pri finančnem zakonu ali je odprtje krize edina možna rešitev, ki bi lahko blagodejno vplivala na vprašanja v državi, menijo pri KPI.

G. R.

● Sindikati

Senator Stojan Spetič (KPI) pa nam je poslal naslednje tiskovno sporočilo:

»Novi osnutek finančnega zakona, ki ga je predsednik Gorila predstavil senatu, je naravnost izzivalen v svoji politiki omejevanja socialnih storitev in potrošnje. Nič čudnega, torej, če grozi vladna kriza in če so sindikati napovedali splošno stavko.«

V novih pogojih moramo Slovenci nadaljevati boj, da nam država zagotovi kritje za zaščitni zakon, ki nam ga dolguje po ustavi izpred 40 let. Napoved splošne stavke in verjetnih skupnih manifestacij je priložnost, ki bi je ne smeli zamuditi, če hočemo široko javnost seznaniti s svojimi zahtevami in tako povezati naš boj z bojem vseh družbenih slojev za večjo socialno pravičnost.

Osebnost sem prepričan, da bi se morali Slovenci organizirano pridružiti temu gibanju in čimprej obnoviti enotnost in borbenost izpred nekaj let. Med ljudmi ni čutiti razočaranja ali malodušja, prej voljo po nastopu. Prav je, da to upoštevajo vse komponente naše manjšine.«

S. T.

● Še vedno

Predsednik odbora je potrebo po sprejetju zveznega zakona o rabi jezikov narodnosti v SFRJ utemeljil z ugotovitvijo, da je prišlo do negiranja jezikov narodov glede na jezik narodnosti. Jasno je, da je mislil na Kosovo, kjer prevladuje jezik narodnosti (Albancev), ki je pa v pokrajini večina glede na jezik Srbov, ki so v pokrajini manjšina. Toda kljub temu da je Jovanović mislil na Kosovo, tega ni povedal, in zato so se njegove besede nanašale na celo Jugoslavijo. Še težje besede pa je v istem odboru izrekel srbski delegat Zarija Martinović: »Zakon moramo nujno sprejeti, da se ne bomo več pogajali kot na tržnici, kateri jezik se lahko uporablja in da ne bomo prihajali v situacije, da se srbski jezik uporablja v kraju, kjer je procentualno več srbskega prebivalstva, albanski tam, kjer je več Albancev in romski tam, kjer je več Romov.«

Kdor pozna zgoraj navedene besede se upravičeno boji, da bi novi zakon lahko omejil rabo jezikov narodnosti, še zlasti tam, kjer so razmere zdaj kolikor toliko dobre (na primer na slovenski Obali in v Istri).

Jugoslovanska ustava v svojem 246. členu določa, da so jeziki narodov in narodnosti in njihove pisave na območju Jugoslavije enakopravni. Na podlagi te ustavne odločbe se danes v Jugoslaviji uradno uporablja 17 jezikov. Slovenska ustava ima v četrtem poglavju, ki govori o svobodnih, pravih in dolžnostih človeka posebni oddelek, ki govori o posebnih pravicah italijanske oziroma madžarske narodnosti in njenih pripadnikov v Sloveniji (čl. 250 in 251). Hrvaška ustava pa kljub temu da tam živijo Italijani prav tako kot v Sloveniji, podobnih členov nima.

Kaj torej reči ob nastajanju novega zakona o rabi jezikov narodnosti v Jugoslaviji na nivoju, ki je visok (ki bi na primer Italijanom, ki živijo na Hrvaškem priznal enake pravice, kot jih uživajo v Sloveniji), potem je novi zakon treba pozdraviti. Če pa bi naj novi zakon nastal pod psihozo razmer na Kosovu in zavrl nadaljnji razvoj narodnosti v Jugoslaviji, potem pa se je pred prihodom takšnega novega zakona potrebno pošteno zamisliti.

D. V.

Posle z vrednotnicami v Milanu prekinila lažna vest o atentatu

Dolar se je okrepil, borze napredovale
Bela hiša in Kongres še brez sporazuma

MILAN, NEW YORK — Na milanski borzi je bilo včeraj tako kot v torek na pariški. Nekaj po enajstih je neznanec po telefonu sporočil krajevnemu dnevniku, da je v veliki poslovni dvorani bomba. Panike ni bilo, saj se je to v preteklosti že nekajkrat zgodilo, seveda pa je bilo treba borzo izprazniti in počakati, da je policija preiskala prostore. Po enurni prekinitvi so se operacije še pomnožile, tako da je indeks MIB poskočil ob fixingu za 1,36%. Gre za prvi porast po sedmih dneh neprekinjenega drsenja, ki je omejil padec nasproti 2. januarju na 33%. Temu pa niso botrovali notranjepolitični, temveč tehnični dejavniki: ugoden razplet na drugih evropskih borzah (Frankfurt +4,54%, London +3,45% in Zürich +3,12%, medtem ko sta bili pariška in bruseljska borza zaprti zaradi praznika), predvčerajšnja Reagana nova izjava, da ne bo Bela hiša trpela nadaljnje slabitve dolarja, in posledična učvrstitev ameriškega denarja v Evropi na 1.226,95 lire (v torek 1.220,775), 1,3725 švicarskega franka (1,3535) in 1,6648 zahodno-

nemške marke (1,6530). Okrepil se je tudi v Tokiu - 34,35 jena proti 33,65.

Dolar si je opomogel tudi na domačih tleh, kar je potisnilo navzgor še wallstreetski Dow Jones. To pa še zdaleč ne pomeni, da se je obzorje razjasnilo: izjave, ki so prišle zadnje čase iz washingtonske administracije, so protislovne (zakladni minister je podprl cenitev dolarja, medtem ko se je izrekel Reagan proti njej), poleg tega pa se pogajalci Bele hiše in Kongresa še niso domenili glede zmanjšanja proračunskega primanjkljaja. Načelnik demokratske večine v predstavnem domu Foley je omenil včeraj možnost sporazuma pred usodnim 20. novembrom, ko nastopi avtomatično skrčenje deficitov, republikanski senator Domenici je pripomnil, da utegne priti do dogovora še ta teden, vodja republikanske manjšine Lott pa je polemično pribil: »V razpravi o oklestenju izdatkov so se naša stališča močno zblížila, glede dohodkov pa smo si navzkriž: oni zahtevajo

davčno obremenitev za 12 milijard dolarjev, mi pa je ničemo.«

Negotovost na finančnih trgih je toliko večja zaradi sklepa ameriške centralne banke (FED), da ne bo še bolj znižala primarnih obresti, če se ne bo pokažalo, da gospodarstvo nazaduje. FED je v zagati: za spodbuditev gospodarske rasti bi bilo treba pomnožiti denarni obtok, za obrambo dolarja pa zvišati obresti in tako privabiti čim več tujega kapitala. Analisti spet trdijo, da bo mogoče ustaviti padanje dolarja edino s skladnejšo politiko vseh pomembnejših zahodnih emisijskih zavodov oziroma z znižanjem eskontnih mer, toda ravno včeraj je guverner tokijske državne banke Sumita izjavil, da Japonci tega ne bodo storili in prav tako ne druge razvite države. K rešitvi problema bo morda pripomogla tudi jutrišnja objava podatkov o primanjkljaju ameriške trgovinske bilance v septembru.

D. G.

Osamljenost Mikulića

BEOGRAD — Tudi druga, popravljenega in drugačnega poštevanke zvezne vlade, ki sedaj vsebuje kar 126 ukrepov, ne navdušuje delegatov zvezne skupščine. Zaradi naglice, v kateri so morali pregledati, koliko je Mikulićeva ekipa upoštevala pripombe na protinflacijski program, so delegati precej nervozni. Slovenski, hrvaški, vojvodinski in srbski predstavniki so od svojih skupščin dobili nalogo, da glasujejo proti vladnemu predlogu, se pravi besedilo, ki so ga obravnavali republiški parlamenti. Torej morajo v pičlih nekaj dneh ugotoviti, ali so z dopolnitvami že izpolnjeni pogoji, da lahko program ocenijo pozitivno. V neprijetni situaciji pa so seveda tudi bosanski, kosovski, črnogorski in makedonski delegati, ki so bili nad prvotnim predlogom skorajda navdušeni (nič čudnega, saj je bil napisan na kožo nerazvitim, pasivnim izvoznikom, uvoznikom ipd.), zdaj pa morajo preveriti, ali ni Mikulić z novimi točkami prvotnega besedila morebiti »pokvaril«.

Ceprav je časa za temeljito analizo odločno premalo, pa vendarle prevladuje vtis, da tudi v popravljenem predlogu protinflacijskega programa Mikulićeva vlada ni krenila v zaželeno smer. Največ pripomb je še vedno v zvezi z devizno zakonodajo, kajti tudi nove točke niso obrnile vetra v korist izvoznikov. Tokrat ne gre le za nezadovoljstvo slovenskih in hrvaških delegatov, temveč je za odločne spremembe tudi Gospodarska zbornica Ju-

goslavije, torej pogojno rečeno celotno jugoslovansko gospodarstvo. Včeraj so se v številnih razpravah slišali ostri protesti, ker ZIS še vedno predvideva, da bi imela podjetja, ki več uvažajo kot izvažajo, še naprej (objektivno gledano) prednost pred aktivnimi izvozniki.

Na Hrvaškem so razočarani in se sprašujejo, ali je zvezna vlada sploh pregledala pripombe v dosednji razpravi, kajti iz novih dokumentov ni razvidno, da bi se Mikulić kaj dosti sekiral zaradi pravcatihs dosjejev, ki so jih v Beograd poslali iz te republike. Ostri so tudi v mladinski organizaciji, kjer so ocenili, da njihovih predlogov niso upoštevali ter da zato ne morejo podpreti vladinega programa. Vseka kor pa mora svoj obstanek Mikulić sedaj povezati z uspešnostjo uresničevanja omenjenega programa, menijo mladinci.

Danes bo v zvezni skupščini velika maša, na kateri se bo verjetno pokazalo, kam piha veter. V normalnih okoliščinah bi lahko pričakovali tudi Mikulićev odstop, kajti mnenja, kakršno je minuli teden poslalo v javnost ljubljansko sindikalno predsedstvo, ki je jasno in glasno zahtevalo odstop, še zdaleč ni osamljeno. Toda če Jugoslavija še nikoli ni imela tako močno kritizirane vlade, je tudi res, da je Mikulić od vseh dosedanjih predsednikov najbolj odločen in trmast. Danes se bo pokazalo, kdo je bolj... (Z. Š.)

Prvi sneg v Washingtonu
ni samo romantična idila

Sneg, ki je prejšnjo noč pobelil Washington, ni presenetil Arthura Bordeauxa, ki »stanuje« na klopici v Lafayettevom parku pred Belo hišo

Končno sprajlivi toni med ZDA
in predsednikom Nikaragve Ortego

Predsednik Nikaragve Daniel Ortega ob prihodu v Washington (Telefoto AP)

WASHINGTON — Nad nebom Srednje Amerike je te dni posijalo sonce. Po krajšem zastoju je namreč ponovno stekel proces, ki bi lahko zagotovil trajen mir. Odločilno pobudo za to je sicer že pred tremi meseci dalo pet srednjeameriških predsednikov, ki so v Gvatemali podpisali zgodovinski mirovni dokument.

Nakaragovski predsednik Ortega je včeraj v Washingtonu pred skupščino Organizacije ameriških držav povabil predsednika Reagana na pogajanja, ki bi se jih morali udeležiti tudi predstavnik contrasov. Vodja sandinistov je tokrat potrdil namen, da se bo s posredovanjem nadskofa iz Managua Brava pogovarjal s contrasi. Spravljive tone so prvič imeli tudi v Washingtonu. Shultz je celo obljubil, da vlada do novega leta ne bo pred Kongresom vložila prošnje po finančni pomoči contrasom.

Zelo zapleten položaj
v Montaltu di Castro

MONTALTO DI CASTRO — Ozračje ob gradbišču jedrske elektrarne v Montaltu Di Castro (Viterbo) postaja iz dneva v dan bolj napeto. Tudi včeraj je skupina dvestotih avtonomistov protijedrskega in protiperformalističnega koordinacijskega odbora dežele Lacija na miren način preprečila nadaljevanje gradbenih del. To manifestacijo nameravajo nadaljevati vse do petka, 13. t. m.

Delavci so izkoristili »prosti« dan ter so se skupno podali na bližnjo Ulico Aurelia, ki je ena največjih rimskih vpadnic. Tu so iz protesta zaustavili promet.

Na gradbišču sedaj vprašujejo nove jedrske elektrarne dela kar šest tisoč delavcev. Nedeljski referendum se je močno poigral z njihovo delovno usodo. Z včerajšnjo protestno akcijo so delavci želeli dokazati, da avtonomisti nimajo pravice jim kratiti vsakdanji kruh. Istega mnenja so tudi zvezni sindikati CGIL, CISL in UIL, ki obsojajo protijedrske manifestacije v Montaltu di Castro. Prav zato so za danes sklicali skupno protestno manifestacijo, s katero hočejo prisiliti vlado, da bi s tem v zvezi ukrepala in to v najkrajšem času. Sindikati trdijo, da so delavci znatno oškodovani, saj jim skupina avtonomistov krati svobodo do dela.

Beograjsko Dugo moti Alpe-Jadran

Dobrososedstvo Italije in Jugoslavije, sodelovanje ob meji in preko nje, ne moti le italijanskih črnogorčnikov. Tudi onstran meje je mogoče najti takšne, ki se jim odpiranje in presejanje meja zadržira kot trn v peto in se zato pritožujejo. Najnovejši primerek takšnega žalobolja je v zadnji številki beograjske revije Duga objavil njen urednik Zoran Bogovac pod naslovom »Čari skupnega jodlanja«, ki mu ne gre v račun sodelovanje na prostoru od Alp do Jadrana in še posebej delovna skupnost Alpe-Jadran.

Posmehljivi naslov izvrstno ponazarja, kaj je mogoče najti pod njim. Bralci Duge so za uvod izvedeli, da se je nekaj dogajalo na Bledu, »na alpskem Bledu, v alpski Kranjski, 'provinci' alpske republike Slovenije«, kot pravi pisec. V nadaljevanju to neznanu dogajanje postane sestanek predsednikov vlad dežel članic delovne skupnosti Alpe-Jadran. Bralci izvedo, da je ta »zveza« stara že skoraj deset let in da so slovenski gostitelji na

Bledu s posebnim zadovoljstvom pozdravili predstavnike dveh madžarskih župnij, ki sta kot opazovalki »napovedali željo Madžarov po jodlanju«. Zorana Bogovca pri tem zelo moti to, da Madžarska nima jadranske obale. Sledi razglabljanje o tem, ali lahko Alpe postanejo hrbenica nove Evrope. Bralci so poučeni, da »os München-Dubrovnik ne glede na motne definicije o "skupnih regionalnih interesih", o varstvu gozdov in drugih ekoloških problemih, ali o "skupnem kulturnem prostoru" in podobno, ne more z ničemer utrditi svoje mlahavosti.« Zoran Bogovac se nadalje posmehuje, da so predsedniki vlad na Bledu »šteli smrekove iglice« (sestane delovne skupnosti Alpe-Jadran je bil posvečen varstvu gozdov) in se sprašuje: »Ali so govorili še o čem, to je za javnost ostala skrivnost.« V nadaljevanju sledijo meditacije o tem, da je varstvo okolja idealna »alibi tema« - seveda so se pa predsedni-

ki vlad pogovarjali o nečem drugem. To drugo po sledi pod podnaslov: »Kulturtregerji srednje Evrope«, »Na trupu srečne monarhije« in »Strauss, ki ne igra valčkov«, pod katerimi Zoran Bogovac pripisuje delovni skupnosti Alpe-Jadran, da skuša poroditi črno-žolto monarhijo. Za desert pa pisec postreže še s podatkom, da je istočasno s srečanjem na Bledu v Stični potekalo srečanje intelektualcev na temo »Krščanstvo danes - vprašanje in odgovori«, kot piko na i pa še pristavi številke o izvozu nekaterih slovenskih podjetij v Nemčijo.

Vprašanje, ki si ga moramo postaviti je, kakaj Zorana Bogovca moti sodelovanje med Alpami in Jadranom, kajti da ga moti, ne more biti nobenega dvoma ne po tem kaj ne po tem kako je napisal.

Prvi odgovor na vprašanje nam nudi že sam podnaslov članka: »Če jugoslovanska pot v 21. stoletje pelje čez Evropo, ali bomo šli po njej vsi skupaj ali nam bo lažje delati "spre-

jemni izpit" za Evropo vsakemu posebej?« Bogovca torej skrbi nek tobožni beg Slovenije v Evropo brez drugih jugoslovanskih republik. Toda tudi ob tej Bogovčevi fatamorgani iz članka veje še kup nesmislov, ki so tudi za nas tukaj poučni in nevarni.

Zoran Bogovac namreč sploh ne ve (ali pa noče vedeti), da življenje ob skupni meji poraja skupne probleme, ki jih je mogoče le skupaj reševati. Kar je za Bogovca »šteti smrekovih iglic«, je za nas vprašanje preživetja v kolikor toliko zdravem okolju. Kar so za Bogovca »čari skupnega jodlanja« so za nas vsakdanji problemi, ki nam marsikdaj grenijo življenje. In zato je dobro, da se problemi skupnega življenja rešujejo na nivoju vlad sosednjih dežel, tukaj, kjer smo ljudje.

Sicer pa, ko smo že pri ljudeh: mar je naključje, da ko Bogovac našteva vse, kar je mogoče najti ob »osi München-Dubrovnik«, pozabi na manjšine?

DEJAN VERČIČ

V ponedeljek v Čedadu IO SKGZ o občnem zboru in o položaju manjšine

ČEDAD — V ponedeljek je v Čedadu izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze razpravljaj predvsem o sklicanju in o pripravah za občni zbor zveze, ki bo v Gorici 20. decembra. Odbor je v tej zvezi obravnaval poslabšani položaj slovenske narodnostne skupnosti, kateri se celo odvzemajo nekatere stvari, posledice politične gospodarske recesije in napore Slovencev, da se bolj organizirajo.

Odbor je poslušal poročilo predstavnikov videmske pokrajine, ki so pobudniki tiskovne konference vseh slovenskih komponent. Tiskovna konferenca bo v ponedeljek v Vidmu, nanjo so povabili parlamentarce iz vse dežele in bo na njej šest slovenskih predstavnikov enotno zahtevalo obnovitev razprave o zaščiti in reševanju nekaterih kulturnih ustanov, ki so v kritičnem stanju. Odbor je tudi razpravljaj o raznih obiskih in med drugim o obisku, ki ga bo prihodnji teden naredila Zveza pri Socialistični zvezi delovnega ljudstva Hrvaške.

Med razpravo so bila omenjena nekatera vprašanja v zvezi z referendumom. Izvršni odbor SKGZ je bil mnenja, da so vprašljive oblike boja, ki jih je sprožil odbor vzhodnokraških vasi, da pa je razumljivo ogorčenje prebivalcev zaradi tolkih nerešenih vprašanj.

Tudi v FJK ostre polemike med KD in PSI

TRST — Tudi v deželni svetovni FJK se širi polemika med KD in PSI. Na včerajšnji seji je med razpravo o zakonskem osnutku, ki predvideva izredne posege v turističnem sektorju (skupščina ga je odobrila z glasovi večine), demokristjanski svetovalec Specogna v osebnem imenu praktično obtožil socialističnega pristojnega odbornika, da nima po služba za potrebe in zahteve Nadiških dolin. Predsednik socialističnih svetovalcev Znanjani je takoj protestiral in dodal, da si njegova skupina pridržuje možnost, da se bo lahko ravnala na podoben način glede vseh tistih odborovih sklepov, s katerimi se socialisti ne strinjajo v celoti.

Skratka: volilna kampanja se bliža naglih korakov, zaradi česar bodo podobni dogoki vse bolj pogosti.

Evropski poslanci KPI v naši deželi

TRST — Delegacija poslanske skupine KPI v evropskem parlamentu se bo danes in jutri mudila v naši deželi. Načelovalj ji bo predsednik skupine Gianni Cervetti, v njej pa bodo še poslanci Diego Novelli, Di Pasquale, Raggio, Giorgio Rossetti, Squarcialupi in tajnik Oliva.

Danes bo obiskala tržaško luko, ob 11. uri pa se bo v Trstu sestala s predstavniki Slovencev. V popoldanski urah se bo sestala s predstavniki tovarniških svetov iz Trziča, v Vidmu pa se bo pozneje srečala z zastopniki Zveze industrijev. V večernih urah bodo komunistični poslanci sodelovali na raznih javnih manifestacijah.

V petek bo delegacija imela vrsto srečanj na Deželi, ob 15. uri bo priredila tiskovno konferenco in se nato srečala s sindikalnimi organizacijami.

V gorah vse več ljudi za varnost pa ne skrbijo dovolj

LJUBELJ — Delegati vseh šestnajstih slovenskih postaj GRS so v soboto na zboru gorskih reševalcev ocenili minulo dveletno delo. Lani in letos so opravili 143 reševalnih in poizvedovalnih akcij. Z gora so spravili tudi 37 mrtvih.

Vse bolj razvejeno preventivno delo GRS zagotovo vpliva tudi na manjšanje števila nesreč, pa čeprav hodi v gore vse več ljudi. Za načelnika komisije GRS Slovenije so soglasno ponovno potrdili Danila Škerbinka, na predlog postaje GRS Kranj pa začasnega načelnika Bineta Vengusta. Sprejeli so program dela vseh petih podkomisij.

Gorski reševalci s specializiranimi znanji, ki so v zdravniški komisiji in komisijah za plazove, letalsko reševanje, opremo in za vzgojo, pomagajo tudi kolegom v drugih republikah in enotam civilne zaščite. Njihov cilj je čim hitrejši prenos vseh novosti, ki jih potrdi mednarodno združenje gorskih reševalcev IKAR.

Kot je dejal Andrej Bauman iz republiškega sekretariata za ljudsko obrambo in štaba civilne zaščite, bo znotraj le-te ustanovljena tudi specializirana enota GRS. Jože Rožič pa je rekel, da se je treba bolj povezati z alpinisti in se še bolj usposobiti za klasična reševanja. Na zboru so pohvalili dobro sodelovanje z RSNZ, njihovimi piloti helikopterjev, ki vse pogosteje sodelujejo v reševalnih akcijah.

Vodja zdravniške podkomisije, dr. Andrej Robič meni, da zdravnik pri reševanju razbremeni reševalce, ki lahko zato le še boljše opravijo svoje delo. Na zboru reševalcev, v hotelu Kompas na Ljubelj so povedali, da je Slavko Šetina iz postaje GRS Kamnik izpopolnil sprejemno-oddajno postajo, tako da bo še bolj uporabna pri stenskih reševanjih.

MIRKO KUNŠIČ

Od četrtka do četrtka O predlogu za predlog

Stanislav Renko

Zamejski bralec in poslušalec je prejšnji teden lahko zasledil kar precej zanj zanimivih novic in komentarjev, od katerih naj omenimo le najzanimivejše, saj izzivajo številna važna vprašanja.

Najprej je bilo mogoče prebrati v najnovejši številki »Informacijskega biltena Slovencev v Italiji«, ki izhaja v italijanski jezik, od decembra 1962, oziroma že četrto stoletja, besedili dveh predlogov za našo zakonsko zaščito z ustreznimi obrazložitvama: 30-členski predlog KPI (s podpisom sen. S. Spetiča in njegovih tovarišev) in enočlenski predlog melonarske Liste za Trst (s podpisom posl. Camberja). Sledila je najvažnejša vest tedna - v četrtek, 5. t. m., da je Evropski parlament odobril LISTINO O MANJŠINSKIH JEZIKIH IN KULTURAH, ki naj bi jo vse članice - med njimi tudi Italija - spoštovala, čeprav njene določbe, ki zadevajo vse probleme manjšin, niso obvezujoče. Vsebinsko listine smo takoj objavili v našem dnevniku, sežeto v osmih točkah od vprašanj šolstva pa do finansiranja. Skoraj istočasno smo brali poročila o drugem obisku deželnih predstavnikov PSI iz Furlanije-Juljske krajine pri RK SZDL Slovenije. V sredo smo poslušali po openskem radiu med drugim komentarje tudi presenetljivih stavkov iz petkovega govora dosmrtnega senatorja Lea Valianija, enega izmed članov slavnega CLN za severno Italijo. V nedeljo opoldne pa smo prisluhnili tehtni razlagi pravnega zastopnika SKGZ za sodno prijavo krivcev žaljivk v znanem »radunaškem« septembrskem katalogu (odv. dr. P. Sanzina) in razlagi predstavnika Odbora za mir, Paola Parovela, ki je zbral že okrog 2 tisoč podpisov za prav tako sodno prijavo. Istega dne je hujskaški »Il Piccolo« objavil še eno nedokazano trditev o tako imenovanih »foj-bah«. Itd.

Izmed vseh omenjenih besedil zakonskih predlogov se v zvezi z melonarskim predlogom za predlog lahko najprej vprašamo: Zakaj je v edinem členu tega predloga za predlog določen kar petletni rok vladi za sestavo predloga? Saj to vendar pomeni, da bo treba čakati na morebitno sestavo do leta 2.004! Ali kar 30 let po podpisu osimskega sporazuma, na katerega se - med drugim - melonarski predlagatelji sklicujejo? Mar ne bo takrat minilo kar - 85 let, odkar je kralj Vittorio Emanuele III. 1. decembra 1919. leta v svojem kronskega svečanem govoru v rimskem parlamentu obljubil manjšinam »La tutela nel maggior modo possibile«? In koliko let bo minilo, dokler bo morebitni predlog vlade odobren, ko pa je znano, da prvi predlog (KPI) čaka že 17 let na odobritev, od 1. decembra 1970? Se bo torej to zgodilo leta 2.020? Bo melonarski leader - znani pranečak kraškega barona iz Brance - dočakal takrat že 106. leto starosti? (Iz srca mu jih želimo!)

Iz melonarske obrazložitve predloga sledi tudi, da nas je v tržaški pokrajini 7 odstotkov vseh prebivalcev, t. j. okrog 19 tisoč in se zato postavlja vprašanje: kako se ta podatek strinja s številko 25.582 iz leta 1961 in s 24.706 iz leta 1971, kot je zapisano v uradnih statističnih podatkih v publikacijah »Istituto Centrale di Statistica« o 10. in 11. splošnem štetju prebivalstva (Rim, 1965 in 1973)? In kje je vzrok, da je uradni izvedenec italijan-

ske vlade na pariški mirovni konferenci, kot je razvidno iz zemljevida v njegovi publikaciji: Carlo Schiffrer, AU TOUR DE TRIESTE - (Pariz, 1946, Založba Eugène Farouille) navajal podatke, da na področju današnje dežele Furlanije-Juljske krajine živi kar 90 tisoč Slovencev in kako se to strinja z melonarskim podatkom, da nas je v deželi samo 4 odst. vsega prebivalstva, t. j. samo okrog 48 tisoč? In s Čermeljnim podatkom »Slovinci in Hrvatje pod Italijo«, da nas je 135 tisoč? Pa še s podatkom iste publikacije uradnega vladnega eksperta za tržaško pokrajino s 54.500 Slovencev?

Melonarska obrazložitve se sklicuje tudi na osimski sporazum, toda z omejitvijo na njegov člen št. 8, za katerega izvajanje pa je seveda obvezna vsebina preambule sporazuma, ki določa »največje možno varstvo državljanov - pripadnikov manjšin« ter načela štirih mednarodnih konvencij in na posebni statut Londonskega memorandumu iz leta 1954. Se bodo sestavljavci morebitnega vladnega predloga ravnali po teh načelih? Naj ob tej priložnosti zapišemo za tiste bralec, ki jih vprašanje zanima bolj podrobno, da najdejo v slovenščini prevedene določbe vseh štirih mednarodnih konvencij v knjigi: »DR. ERNEST PETRIČ, MEDNARODNO VARSTVO NARODNIH MANJŠIN« (Zal. Obzorja, Maribor, 1977), posebej pa celotna besedila »Univerzalnih paktov o človekovih pravicah« v italijanski, angleščini in francoščini v publikaciji »PATTI INTERNAZIONALI SUI DIRITTI DELL'UOMO«, Padova 1967, ed. CEDAM. Toda spričo kar šestih pogojev, ki jih vsebuje besedilo »edinega člena« melonarskega zakonskega predloga se lahko že vnaprej napove, da morebitni vladni predlog teh določb mednarodnih konvencij ne bo upošteval. Še manj pa ne bo upošteval določb Evropske listine.

To dokazujejo tudi trije pogoji iz obrazložitve, od katerih opozarja tretji zlasti na nevarnost, da bi z zaščitnim zakonom Slovenci dosegli kak privilegij. Zato se postavlja tudi vprašanje: Ali se ti melonarski bojazljivci ne zavedajo, da manjšinci že uživamo privilegij nad vsemi tistimi pripadniki večine, ki ne morajo obvezno obvladati obeh jezikov? Torej: ali se predlagatelji zavedajo, da bi za odpravilo tega privilegija morali v svojem melonarskem predlogu za predlog zahtevati obvezno pouk slovenščine v vseh italijanskih šolah? Nič posebnega se z uresničenjem takega predloga ne bi zgodilo! Saj se na pr., samo v 8 kilometrov oddaljeni koprski občini že učenci osnovnih šol obvezno učijo italijanski manjšinski jezik v izogib privilegiranosti učencev v koprskih (in drugih) šolah z italijanskim učnim jezikom. Seveda je odgovor tudi na to vprašanje na dlani. Zato zapišimo še zadnje vprašanje: Bo Trst nekoč v daljni - morda zelo oddaljeni - prihodnosti doživel na to vprašanje pozitiven odgovor? Pristaši iskrenega sožitja ne bi smeli dvomiti.

O ostalih štirih vprašanih glede ob začetku pričujočega zapisa naštetih zadev, pa prihodnji četrtek.

P. S.: Naslov zapisa prejšnji četrtek se pravilno glasi: »Odvratno! Zopno!« - avtor knjige VDV pa se imenuje Drago Grešnik, ne pa Gresnik.

V pretesnih prostorih Kosovelove knjižnice

Sežana: izreden uspeh srečanja s Svetlano Makarovič in Francetom Miheličem

SEŽANA — Minuli petek je Kosovelova knjižnica v Sežani pripravila predstavitev knjige, ki nima posebnega naslova, pač pa piše na ovitku - že na prvi pogled reprezentančne knjige samo Svetlana Makarovič, France Mihelič. Avtorja knjige sta torej dovolj eminentni osebnosti v slovenski kulturi, da je knjiga vzbudila nenavadno zanimanje. V knjigi je izbor Svetlanine poezije in najnovejši izbor Miheličevih risb. Da ne bi kdo mislil, da so to ilustracije k poeziji, je treba posebej poudariti, da so to čisto samostojno likovno delo in če se kje vsebina risbe dopolnjuje s pesmijo je to zgolj slučajno. Knjiga je izšla v petsto oštevilčenih izvodih in s podpisom obeh avtorjev. Prvih sto izvodov je označenih z rimskimi številkami in tem je priložena litografija F. Miheliča Mrtvi kurent, zadnja inačica tega motiva, ki ga je umetnik naredil lansko leto. Tako knjiga, kot grafika so v knjižnici na voljo ljudem, da si lahko ogledajo, pa tudi kupijo.

F. Mihelič se je v sežanski knjižnici predstavil že pred tremi leti, ko so pripravili literarno razstavo njegove pokojne žene, pisateljice Mire Mihelič ob njeni sedemdeset letnici. Ob literarni razstavi, je bila tudi razstava grafik F. Miheliča. Da prava umetnost ne potrebuje razlage in da ljudem seže do srca, je bil dokaz, da po končani razstavi so grafike dobile svoje stalno mesto po raznih domovih ljudi iz Krasa, ki so si z največjim navdušenjem kupili umetnine, da jim sedaj krasijo njihove domove. Tudi Mihelič je bil takrat tako presenečen nad takšnim dejanjem, da se je ponovno rad oglasil povabilu knjižnice, le da je tokrat dal na ogled prekrasen izbor pastelov z naslovi: Apokalipsa, Vešče, Vrata Raštline in drugi, ki pa žal niso naprodaj.

Glavni urednik Cankarjeve založbe, pri kateri je knjiga izšla Tone Pavček, je predstavil knjigo, nakar je Svetlana Makarovič imenito povedala ciklus svojih pesmi z naslovom Zeliščarica in Pelin. Ker je bilo v knjižnici tudi nekaj najmlajših Svetlaninih občudovalcev, pesnica jih je simpatično nagovorila »mladički«, je tudi njim zapela pesmico Kakadu in jim povedala pravljico.

Nelida Nemeč pa je povedala nekaj svojih misli o pomembnem Miheličevem ustvarjalnem delu. Kulturni večer je vzbudil tolikšno zanimanje, ne le na sežanskem ampak tudi drugje v Sloveniji, saj so prišli ljudje celo iz Domžal, Ilirske Bistrice, Kopra, Idrije, pa s Tržaškega, tako ni čudno, da je bil skromen prostor knjižnice premajhen, in je več kot petdeset ljudi, ki so se veselili večera moralo oditi, ker ni bilo prostora niti na hodniku. Mnogi so ob tem primeru razstavili vprašanje, kako da v Sežani ne poskrbijo za boljše delovne pogoje tako aktivne knjižnice, na katero bi morali biti ponosni, saj si je s svojim večletnim prizadevanjem delom pridobila v Sloveniji ugledno mesto in opravlja pomembno kulturno poslanstvo za svojo občino. Pač pa se gradi v Sežani tako pompozno zasnovan kulturni dom, ki ne kaže, da bi ga niti v bližnji bodočnosti dokončali, niti se ne ve, kaj naj bo potem v njem, a knjižnica se duši v prostorski stiski in zanjo v kulturnem domu ni predviden prostor.

Težko je reči koliko časa bo še v knjižnici prevladoval tako velik intuziazem, da se bo še dalo delati, vsekakor kdor do 25. t. m. obiskal knjižnico bo zanj lepo doživelje ogled Miheličeve razstave.

A. N.

razredu, ki mu še ni uspelo priti v dekleške hlače, kot se je govorilo. Grega je spravljajlo v zadrego, da ima takšnega prijatelja. Preklete, ljudje bi lahko začeli misliti, da je John tople vrste, in še huje — lahko bi isto rekli tudi zanj, ker sta dosti skupaj. Na koncu se je samo nasmehnil. Ob vsem, kar sta že doživela z Johnom, ni bilo za to niti najmanjše možnosti.

»Fant, kako lepo stanovanje.« John si je očarano ogledoval hišo v Bentwoodu, kot bi bila Versailles ali hollywoodska kulisa, ne pa skromna študentska hiša nasproti Kalifornijske univerze. »Očetu se zdi najemnina nizka. Mama je bila malo prestrašena, ker ne bom spal v naselju, toda očka je rekel, da boš popazil name, dokler boš tu.« Ko se je zavedel, kaj je pravkar rekel, je zardel. »Hočem, reči...«

»Je že v redu.« Lionel se je na moč trudil, da bi pozabil na sanje prejšnje noči, navdajal ga je čuden občutek, da gleda film, ki ga je nekoč že videl, samo da je tokrat sam igral vlogo Paula. Bila je nekakšna inačica že videnega in medtem ko je Johnu razkazoval prostore, mu misel ni in ni hotela iz glave. Lionelova soba naj bi bila nasproti Johnovi, na drugi strani veže, toda če bi se odpovedal edini sobi v hiši z lastno kopalnico, bi lahko dobil sobo ob Johnovi. Drugi fantje bi se bili pripravljajli pobiti med sabo, samo da bi dobili njegovo sobo, on pa bi jo rade volje prepustil, če ... spet je odrinil misel in se posvetil Johnu in ogledovanju hiše. »V garaži je pralni stroj. Navadno ga nihče ne uporablja po več tednov, potem pa vsi navalimo na isti večer.« se je nasmehnil Lionel.

»Mama je rekla, da lahko nosim umazano perilo domov.« Lionel si ni mogel kaj, da ne bi pomislil, kako si Greg in John nista prav nič podobna. Bilo je čudno, da sta sploh postala prijatelja, verjetno zato, ker sta trinajst let hodila skupaj v šolo in ker je njuno prijateljstvo postalo neke vrste navada. Če bi tudi John premislil, bi moral pritrdirti Lionelu. Zadnjih nekaj let med Gregom in njim ni bilo več dosti skupnega, v zadnjih mesecih pa še posebno ne. O ničemer nista imela istega mnenja, od nogometu do razredne cipice, s katero je spal Greg.

John ni prenesel njene bližine in kot posledica tega sta se z Gregom vse manj videvala. John je bil največkrat sam, zato mu je bilo pravo olajšanje, da se je lahko pogovarjal z Lionelom, pametnim fantom, ki je hodil celo na isto šolo, kamor je nameraval tudi sam. »To stanovanje mi je zares všeč, Lionel. Fantastično je.« Tudi če bi bil kozolec, bi se verjetno zaljubil vanj. Ozračje je bilo tako odraslo, tako univerzitetno in tako mirno, zraven pa ga je tolažila misel, da bo Lionel v bližini. John je bil še vedno v zadregi zaradi začetka študija in je po osemnajstih letih skupnega življenja s štirimi sestrami sovražil misel na študentsko naselje. Menil je, da mu bo vse tuje, toda zdaj, tu ob Lionelu, ga je strah.

Knjiga je izšla pri Založništvu tržaškega tiska in je na razpolago v Tržaški knjigarni

DANIELLE STEEL

99.

Njena družina

Prevedla
Irena Trenc-Frellh

Greg je sunkovito sedel in se pazljivo zagledal v sestro. »Ne, razen če mu ne daješ toliko kot ona, sestra. S tem pa sva pri vprašanju, ki bi ti ga že dolgo rad zastavil ... daješ ali ne daješ?«

Valerie je gorel obraz. »Jebi se.« Zavrtela se je na petah in odvihrala v hišo, Greg pa se je zasmeljal in spet legel. Tale njegova sestra je vroča stvarca, je slišal že od nekaj prijateljev, katerih mlajši bratje so imeli zmenke z njo. Po njihovih besedah je bila pripravljena na vse razen na ono pravo. Vedel je, da je še devica, tako se mu je zdelo, in da je lagala o Jacku Barnesu. Sumil je, da se že dolgo meče za Johnom Wellesom, toda John se ni nikoli zanimal zanjo, kar je Grega veselilo. To bi bilo preblizu doma za njegov okus, vrhu vsega pa sploh ni bila Johnov tip. John je imel raje mirnejša, manj upadljiva dekleta. Bil je preveč plašen, zato je bil Greg skoraj prepričan, da je tudi on še devičnik. Revček, moral bo pohiteti. Bil je verjetno zadnji fant v

Pogovor s pokrajinskima socialnima delavkama Ravnodušnost do ogroženih otrok bremeni tudi slovensko javnost

Še enkrat se vračamo k še vedno nerešenemu vprašanju pokrajinske socialne službe za slovenske otroke, ki živijo v tržaški občini. Vračamo se, da bi dali besedo socialnima delavkama, Odili Bufon Colja in Anamariji Kralj Kalc, ki sta za pogovor z nami — po daljšem čakaniu — vendarle prejele dovoljenje s strani odgovornih upraviteljev. Vprašali smo ju, kaj ju v tem nesprijemljivem razpletu dogodkov najbolj prizadene. »Lz etničnega problema, da v Trstu pač živijo Slovenci in zato logično tudi slovenski socialno ogroženi otroci, za katere mora Pokrajina ustrezno poskrbeti; so se stvari izrodila v politično vprašanje, ki je pač pogojeno od sedanjih političnih razmer na Tržaškem. To se nam zdi nesprijemljivo, saj plačujejo najhujši davki za tako situacijo najšibkejši člani naše družbe, otroci, ki nimajo dobrih pogojev za zdrav fizični, umski in psihološki razvoj. In nihče naj ne misli, da gre le za peščico otrok: samo načrt raznih dejavnosti v dijaškem domu Srečko Kosovel vključuje okrog 30 otrok iz najrazličnejših tržaških četrti,« ugotavlja Anamarija Kalc.

Odila Colja je neposredno zainteresirana: doslej je prav ona skrbela za te otroke. Po petih letih dela, za katero uradno sploh ni bila poverjena (vendar odgovorni so bili z njim dobro seznanjeni), je sedaj zahtevala formalno ureditev. »V tej zahtevi ni nikakršne pretenzije po ustanovitvi avtonomne službe za slovenske otroke, kot trdi predsednik Locchi,« ugotavlja. »Znotraj organizacije dela 6. sektorja je dovolj možnosti, da bi vprašanje lahko uredili, ne da bi to postalo ustavno

vprašanje.« Toda pomoč socialno ogroženim otrokom očitno ne razburja niti slovenske javnosti, menita nadalje socialni operaterki in ugotavljata, da so se doslej javno oglašili le slovenski psihanalitiki in vodstvo Dijaškega doma, od šolnikov pa je svoje negativno mnenje sporočil Pokrajini le ravnatelj šentjakobske srednje šole Štefančič. Vse druge slovenske komponente molčijo... »Tako stanje nas je globoko razočaralo in kaj bi nas ne, saj smo v delo s socialno ogroženimi in prizadetimi otroki vložile ogromno truda, tako da se je služba kakovostno zelo izboljšala. Posegi niso slučajni ali priložnostni: z vsemi našimi društvi, ustanovami in organizacijami nam je namreč uspelo vskladiti razne oblike pomoči in preživljanje prostega časa, tako da so te dejavnosti resnično lepo uspevale v korist vseh. Sedaj bodo ti otroci "porazdeljeni" med lepim številom najinih kolegic, ki so odlično pripravljene, a žal ne poznajo slovenščine in pač nimajo slovenskih kulturnih korenin. Kako se bodo pogovarjale z otrokom o njegovih problemih, je vprašanje. Odbornik Cannone je sicer na nekem srečanju predlagal, da bi lahko šle na šole s prevajalcem...«

Slovenski javnosti, organizacijam za doraščajočo mladino, športnim in kulturnim društvom, predvsem pa slovenskim šolnikom res ne bi smeli biti ti otroci deveta briga. Italijanski tržaški dnevnik je svojčas, v zvezi z dogodkom v vrtcu na Colu, z grobim izkrivljanjem zviharil italijansko javno mnenje. Mi pa ravnodušno čakamo, da nam od zgoraj režejo tudi »socialni« kruh. N. F.

V SK je v torek predaval prof. Bianchini iz Bergama Naklonjenost in odpor italijanskega tiska do političnega dogajanja v Jugoslaviji

Slovenski klub je imel v torek v gosteh prof. Stefana Bianchinija, predavatelja na univerzi v Bergamu in načelnika raziskovalne skupine za Jugoslavijo pri inštitutu A. Gramsci v Rimu. Prireditelji so si torkov večer zamislili kot razgovor o tem, kako je italijansko javno mnenje spremljalo jugoslovansko politično dogajanje od prve svetovne vojne do danes. V tem kratkem zgodovinskem obdobju se je odnos do sosednje socialistične države večkrat bistveno spremenil. Med obema vojnoma je bil tisk izrazito nacionalistično obarvan in tudi v času fašizma so novinarji italijansko prebivalstvo zelo pristransko seznanjali z dogajanjem v sosednji državi in jo ostro napadali.

Tudi po letu 1947 je bilo javno mnenje v Italiji precej sovražno naravnano do jugoslovanske mednarodne politike. V središču pozornosti in vzrok sovražnosti naj bi bilo vprašanje Trsta, ki do tedaj še ni bilo rešeno. Po mnenju predavatelja pa je bil vzrok takšne napetosti v odnosih med obema državama veliko globlji. Italija se je z vsemi močmi upirala vstopu Jugoslavije v NATO, ker je vedela, da bi s tem izgubila svojo oblast nad dogajanjem v Balkanskih državah.

O odnosu do jugoslovanskega političnega življenja dovolj zgovorno pričča dejstvo, da italijansko zgodovinsko pisanje namenoma povsem zanemara 23 pomembnih let zgodovine sosednje

države, točneje od leta 1918 do leta 1941. O tem obdobju ni podrobnejših raziskav, ne pomembnih in dokumentiranih člankov. Zaradi tega je tudi poročanje italijanskih novinarjev večkrat izredno pomankljivo in nezgodovinsko.

V svojem predavanju se je govornik dotaknil tudi sodobnejših problemov jugoslovanskega političnega in ekonomskega sistema. V 60. letih je socialistična država doživela bistven preokret. Njen agrarni proizvodni sistem je počasi nadomestila industrializacija in takšen gospodarski položaj je povzročil razpoke v političnem življenju. Naraščajoča inflacija je onemogočila vsakršno reformo. V tem kontekstu prihaja z vsvo silo na dan tudi nacionalno vprašanje, oziroma problem odnosov med republikami. Ekonomski polom, ki ga je povzročil Agrokomerc, je napetost v mednacionalnih odnosih še poostri. Dejstvo, da je do afere prišlo na ozemlju, kjer je vpliv islama izredno močan, je zelo pomembno, saj je v Jugoslaviji muslimanska skupnost nadvse številna. V časopisju se je celo pojavila vest, da je bil Agrokomerc povezan s terorističnimi organizacijami in te trditve ni nihče preklical ali zanikal z neizpodbitnimi dokazi.

Po mnenju predavatelja je italijanski tisk trenutno precej naklonjen Jugoslaviji. Članki o sosednji socialistični državi izražajo skrb zaradi hude gospodarske krize in iz njih lahko jasno razberemo prepričanje, da je treba tej državi pomagati pri boju za ohranitev njenega gospodarskega in političnega sistema.

Na Opčinah hitijo z obnovitvenimi deli v prostorih Prosvetnega doma

V ponedeljek so začeli z obnovitvenimi deli dvorane Kulturnega doma v Trstu. Ob tej vesti smo se spomnili, da potekajo pravzaprav že več kot dober mesec tudi obnovitvena dela v Prosvetnem domu na Opčinah. Ob tem času je bilo namreč življenje v tej prosvetni dvorani na Opčinah vedno zelo živahno, polno lepih glasbenih, kulturnih in družabnih prireditev.

Kot nam je povedal predsednik KD Tabor Rinaldo Vremec, je bila v tej dvorani zadnja velika prireditev letošnjega 4. oktobra, ko je nastopil ženski nonet iz Ribnice »Vitra«. Dan po tem koncertu so dvorano zaprli in začeli z obnovitvenimi deli, ki jih terjajo novi varnostni in protipožarni ukrepi.

»Treba je bilo odstraniti vse lesene obloge na stenah in seveda popraviti tudi strop, ki je bil postavljen po vojni. Sicer je bil strop doma tudi prejel, ko so se videli lepo pripravljene tramovi. Vendar smo morali to streho in strop pokriti, da bi bilo v dvorani bolj toplo in ob tistih prvih delih smo napravili tudi cementni pod. Vse to za sedanje ukrepe ni zadostovalo ter smo morali opraviti veliko drugih obnovitvenih del. Predvideno je bilo, da bo dvorana nared najkasneje do 31. decembra. Sedaj smo že dokončali z napeljavo elektrike, tudi strop je že končan in tako upamo, da bomo uspeli dvorano pripraviti za Miklavžev sejem, ki ga vsako leto ob tem času pripravijo naši mladi tu na Opčinah.«

Prav gotovo so Openci pogrešali to svojo dvorano ter komaj čakajo na njeno otvoritev.

»Seveda so jo pogrešali in zato tudi hitimo z deli. Naš Prosvetni dom je namreč tako poln vseh mogočih dejavnosti, da smo prenatrpani z delom kljub temu da je dvorana v obnovi. Tu potekajo razni tečaji, tu potekajo vaje pevskih zborov, dramske skupine, rekreativne telovadbe in še druge dejavnosti. Vendar upamo, da bo dvorana že pripravljena za Miklavžev sejem, za katerega je veliko zanimanja. Potem pa bomo imeli v njej gostovanje Obalnega orkestra iz Kopra, ki je bilo predvideno že za november. Pripravili bomo proslavo 20-letnice zdru-

žitve naših društev. V njej bo tudi seveda silvestrovanje; imamo pa še veliko prostora za gostovanje v naši dvorani. Upamo in želimo, da bo vse v redu steklo.«

Medtem ko potekajo obnovitvena dela, je domači ženski zbor nastopil na prazniku krvodajalcev v Sežani 28. oktobra, 14. novembra pa odhaja moški zbor v Prevalje, kjer bo srečanje pobratenih zborov iz tega kraja, Branika, Pliberka na Koroškem in Trbovelj.

N. L.

Na sliki: dela v openskem Prosvetnem domu.

Medvejski jusarski odbor ima samostojno blagajno

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini bo prevzela blagajniško službo za medvejski jusarski odbor. Pred nekaj dnevi, in sicer 4. novembra, je pokrajinski nadzorni odbor dokončno odobril zadevni sklep medvejskega jusarskega odbora, tako da bo vsak čas prišlo do podpisa pogodbe z nabrežinskim denarnim zavodom. Gre za pomemben korak na poti vse večje upravne avtonomije izvoljenega predstavništva medvejske srenje, pred katero pa se po drugi strani seveda vse resneje postavlja vprašanje, kako naj bi čim bolj izkoristilo svoje nemajhne pristojnosti in možnosti delovanja.

Doslej so denarji medvejske srenje (gre za približno 120 milijonov lir) bili v blagajni Devinsko-nabrežinske občine in torej pri Tržaški hranilnici, ki vodi blagajniško službo za to občinsko upravo. Ko pa je jusarski odbor dobil denarje v svoje roke, se je moral odločiti, kako naj uredi svojo blagajno. Po daljših pripravah in posvetovanjih je letošnjega 18. avgusta sklenil, da bo blagajniško službo zaupal nabrežinski hranilnici. »Ta svoj sklep smo morali tudi utemeljiti pred pokrajinskim nadzornim odborom,« pravi predsednik medvejskega jusa Pavel Ferfolja. »Obrazložili smo, da smo nabrežinsko banko izbrali zato, ker ima glavni sedež v naši občini, pa tudi zato, ker nam je ponudila boljše poslovne pogoje.« »Sklep je za nas predstavljal velik napor tudi s tehničnega vidika, saj smo morali sestaviti osnutek pogodbe, ne da bi se mogli opirati na kak stoddotno odgovarjajoči vzorec,« pristavlja tajnica prof. Irena Hvalič, ki je pri

tem delu s pridom izkoristila svojo juriščno izobrazbo. K vsemu temu lahko še dodamo, da prevzem blagajniške službe predstavlja pomembno odločitev tudi za nabrežinski denarni zavod, saj doslej ni še nudil takšnih storitev.

Ureditev samostojne blagajne je viden znak vse večje upravne avtonomije, do katere se je s časom dokopal medvejski jusarski odbor, kot sicer tudi drugi jusarski odbori na Tržaškem. »Pristojni smo ne samo za redno, ampak tudi za izredno upravljanje,« pojasnjuje Ferfolja. »Tako nam je pred nedavnim zagotovil izredni deželni komisar za jusarske zadeve dr. Cossu. To smo v določenih mejah lahko tudi že uspešno preverili, saj pokrajinski nadzorni odbor dosledno potrjuje sklepe, ki jih sprejemamo povsem samostojno. Izredno upravljanje pomeni, da bomo lahko tudi prodajali jusarska zemljišča, kar je pri nas posebno občuten problem, a to ob strogo določenih pogojih in vsekakor izključno takrat, ko bo takšne sklepe upravičevala splošna korist srenje.«

Medvejski jusarski odbor se je do sedaj bavil le z rednim upravljanjem oziroma z vprašanji, katerih rešitev je predpostavka za vsakršno delovanje. Tako si je uredil začasni sedež v bivši vaški šoli, organizira sečnjo v jusarskih gozdovih ipd. Zdaj se bo začel ukvarjati s sestavljanjem svojega prvega proračuna, verjetno pa se bo nekoliko spustil tudi na prosvetno področje s prirejanjem kulturnih in zabavnih večerov. »Kaj več bomo storili, ko bodo razmere dozorele,« previdno pristavlja Ferfolja.

Kulturni dom bo kmalu urejen

Parter in galerija tržaškega Kulturnega doma te dni sploh ne spominjajo na gledališče. V teku so namreč obnovitvena dela v okviru protipožarne varnosti, zato je bilo treba odstraniti talno oblogo in stare sedeže, nadomestili pa jih bodo z novimi, kot predvidevajo predpisi. Obnovitvena dela vsekakor ne bodo vplivala na reden potek letošnje gledališke sezone Slovenskega stalnega gledališča, prav tako ne bodo ovirala drugih predstav v Kulturnem domu.

Martinovanje kljub dežju in vetru privabilo na Prosek veliko ljudi

Na Proseku so včeraj proslavili vaškega patrona sv. Martina. Dež in veter sta jo v dopoldanskih urah grenko zagodla prašičjemu semnju na Devinsčini, popoldne pa se je vreme v veliko veselje kramarjev, domačinov in gostov iz bližnjih vasi in mesta vendarle nekoliko izboljšalo in pripomoglo k uspehu proseškega martinovanja. Stojnice so vabile kupce z vsakovrstnimi oblačili, blagom in predmeti za dom. Seveda ni manjkalo igrač za najmlajše, mladina pa se je razvedrila v Mandriji na vrtljaku in drugih igrah Luna parka.

V vasi so domače gostilne postregle gostom z novim vinom in tradicionalnim Martinovim menujem: klobasami in zeljem. Tudi tokrat je bila odprta žal le ena osmica, ki jo je kot že vrsto let, pri Puntarju upravljalo ŠD Primorje.

Na sliki: ob stojnicah, ki so jih za Martinovo postavili na Proseku, ni manjkalo radovednežev in kupcev.

Družba IRI in Dežela o požitvi tržaške industrije Opuščene industrijske objekte je treba ustrezno izkoristiti

Tržaško Združenje industrijcev se je pozitivno izreklo o zanimanju Tržaške občine v zvezi z ureditvijo območja bivše tovarne stekla Vetrobel. Za zemljišča se namreč zanimajo številna podjetja, še v teku tega tedna pa bi morala posebna komisija preveriti posamezne prošnje.

Na deželnem odborništvu za industrijco je v zvezi z območji, ki so namenjeni industrijskim objektom, odbornik Carbone včeraj sprejel delegacijo sindikata CGIL, CISL, UIL. Sindikalna federacija je namreč v preteklosti že večkrat obsodila počasnost krajevnih uprav, s katero so problem namestitve novih industrijskih objektov zavračevali v nedogled. Srečanja so se udeležili tudi predstavniki družbe za industrijske promocije SPI-IRI, ki so zagotovili svoje posredovanje za čimprejšnjo izdelavo podrobnih načrtov, namenjenih industrijski požitvi Trsta. Carbone je potrdil zanimanje, ki ga je deželna finančna družba Friulia izkazala za to problematiko, obžaloval pa je dejstvo, da se je zanimanje pristojnih organizmov za Tržaško in tudi Goriško v zadnjih letih nerazumljivo zmanjšalo. Temu so verjetno botrovali nejasne vloge raznih krajevnih uprav, ki so večkrat onemogočile uresničitev sicer že podrobno izdelanih načrtov za industrijsko stvarnost. Predstavniki družbe SPI pa so s svoje strani zagotovili, da se bodo zavzemali za rešitev problema. Dežela pa bi morala čimprej porazdeliti finančna sredstva, namenjena ustanovitvi novih industrijskih objektov, ki so že več časa neizkoriščena. Predstavniki sindikata so ob koncu srečanja izrazili zadovoljnost

nad jasnimi okviri, ki sta jih tako Dežela kot družba SPI začrtali, kar nima pomeni, da tovrstna soočanja ne bodo zgolj epizodična, temveč da se bodo postopoma razvila v plodno sodelovanje. Kot so ugotovili izvedenci družbe SPI, je pomanjkanje primernih prostorov, na katerih bi bilo mogoče ustvariti nove industrijske objekte na Tržaškem, že kar pereče, zato pa je treba smotno izkoristiti opuščene zgradbe in zemljišča.

Na enem takih območij pri Sv. Soboti je imela naftna družba Esso več desetletij svoja obalna in zemeljska skladišča, skupna površina pa meri 237 tisoč kvadratnih metrov. Poleg tega so tam še številne zgradbe, ki so bile nekoč namenjene garažam in delavnicam. Zgrajeni so bili tudi mostovi, ki so skladišča Esso povezovali z žveljsko rafinerijo, pozneje pa so

tamkaj namestili tudi cevi naftovoda SIOT. Za zemljišče se sedaj zanima Avtonomna pristaniška ustanova, njena uprava pa je že uredila vso potrebno dokumentacijo za odkup. Domenjena je bila tudi odkupna cena in sicer 3,5 milijarde lir. Del tega zemljišča, 34 tisoč kvadratnih metrov, je bilo v preteklosti že razlaščenega za gradnjo hitre ceste iz tržaškega pristanišča na Kras, zanj pa je družba Esso dobila protivrednost v višini 600 milijonov lir.

Pristaniška ustanova namerava zemljišče izkoristiti za gradnjo industrijskih in manufakturnih objektov, ki so povezani s pomorskim prometom. Zaenkrat obstajajo številni načrti za kopno, medtem ko nameravajo neposredno okolico kopnega in dok, v katerem so nekoč pristajale ladje, posušiti.

Delegacija Pokrajine se je sestala z Anzellottijem Za uvajanje nove tehnologije v industriji

Delegacija pokrajinskega sveta, ki jo je vodil predsednik Pokrajine Loci, se je včeraj srečala z izrednim komisarjem Območja za tehnološke in znanstvene raziskave Anzellottijem. Srečanje je bilo posvečeno vprašanju uvajanja novih tehnologij v mali in srednji industriji, njegov namen pa je tudi spodbuditi sodelovanje med Univerzo in industrijsko stvarnostjo. Območje za raziskave se za tovrstno sodelovanje zavzema že od vsega začetka svojega delovanja.

Na srečanju je bil med drugim govor tudi o raznih oblikah komplementarnosti med raziskovalnimi in industrijskimi pobudami. Razvoj tega področja bi lahko omogočil boljše študijske in delovne razmere na Tržaškem. Pokrajina namerava v tem okviru izdelati posebno študijo, s katero bi opredelila možnosti namestitve novih industrijskih objektov na svojem teritoriju.

Seja odbora bančne sekcije SDGZ

Poudarek na nujnosti seznanjanja mladine z bančnim poslovanjem

Na dnevnem redu odbora se je bančne sekcije SDGZ je bilo mnogo odprtih vprašanj, ki zadevajo tekoče delo in vlogo sekcije.

Uvodoma je bil govor o organizaciji strokovnega tečaja za mlade nameščence, ki bi bil odprt tudi vsem maturantom ali mladini, ki je dokončala srednjo šolo. Namen tečaja je posredovati mladini osnove bančne tehnike in poslovanja, razširiti njihovo strokovno obzorje in razložiti vlogo in pomen bančnega poslovanja. Denarni zavodi nameravajo izpeljati tečaj v sodelovanju s Slovenskim zavodom za poklicno izobraževanje, ki je statutarno poklican za izvenšolsko strokovno izobraževanje mladine. Sestaviti bo treba točen program dela in objaviti razpis. Odborniki so menili, da bi pobuda morala uspjeti, saj je zanimanje za ta poklic med mladino dokaj razširjeno. Obstaja tudi možnost za organizacijo nadaljevalnega tečaja, če bodo premagane nekatere organizacijske težave.

Odborniki so tudi ocenili sodelovanje med denarnimi zavodi in šolami. Odborovanje, na katero je naletel letošnji Galebov šolski dnevnik, je dokaz, kako lahko premostimo težave in nesporazume, če sodelujejo pri izvajanju pobud vsi prizadeti, v tem primeru uredništvo, šole in zavodi.

Na sekcijo so prispelo prošnje za podpore iz različnih ustanov. Na žalost pa niso zabeležili predlogov za kreditiranje novih gospodarskih pobud, kar bi bilo važnejše. Odbor je zavzel jasno stališče do sličnih prošnji: zavodi ne morejo kriti iz lastnih sred-

stev potreb vseh naših ustanov, ki sicer delujejo v težkih pogojih, saj se je treba sprijazniti z dejstvom, da so možnosti omejene, poleg tega obstajajo še drugi javni viri, ki so zadolženi na primer za nabavo učil ali drugih pripomočkov.

Predsednik sekcije Andrej Gergolet je orisal članom smernice svojega posega za občni zbor SDGZ. (zk)

Abdus Salam zadovoljen s predvidenimi prispevki

Direktor Mednarodnega središča za teoretsko fiziko pri Miramaru, nobelovec Abdus Salam, je izrazil zadovoljstvo v zvezi z vladnim zakonskim osnutkom, ki predvideva prispevek 36 milijard lir za obdobje '87-90. Salam je poudaril, da se bodo te vsote pridružili še znatni prispevki iz sklada za kooperacijo, ki ga neposredno upravlja zunanje ministrstvo. Ta dodatna finančna sredstva bodo leta 1988 presegla pet milijard lir in bodo namenjena raziskavam ter znanstvenemu izpopolnjevanju v korist držav v razvoju. Italijanske prispevke bo dopolnilo še finansiranje Mednarodne agencije za jedrsko energijo (IAEA) z Dunaja in organizacije Unesco (obe ustanovi sta odgovorni za miramarsko središče) ter prispevki raznih drugih držav na svetu. Medtem pa so se že začela dela za razširitev Središča, katero obišče vsako leto več kot tri tisoč znanstvenikov, raziskovalcev in študentov.

Novopečeni poklicni bolničarji

V konferenčni dvorani Tržaškega velesejma so včeraj slovesno podelili diplome 87 mladim, ki so letos uspešno dokočali študij na Šoli za poklicne bolničarje G. Ascoli. Na slovesnosti sta govorila dosedanja ravnatelj je šole prof. Spiazzi in predsednik upravnega odbora KZE Bevilacqua. Nato so podelili 15 študentom štipendije, ki jih daje na razpolago znani kavni industrijec Primo Rovis (na sliki). Gre za 5 štipendij po 1 milijon in za 10 štipendij po 500 tisoč lir.

S pištolo v rokah oropal trafiko v Ulici Farneto

»To je rop!« so bile edine besede, ki jih je mladenič izrekel, ko je včeraj popoldne okrog 18.15 vstopil v trafiko v Ul. Farneto 11. Prodajalka pa tudi ni potrebovala drugih razlag: pištola, ki jo je mladenič držal v rokah, je bila

Drugi abonmajski koncert GM v stolnici sv. Justa Pegan, Kjurova in Bitežnik navdušili številno publiko

Sinočni drugi abonmajski koncert Glasbene matice v stolnici sv. Justa je bil lepo doživetje za ljubitelje glasbe, pomemben dogodek pa za vse tržaške Slovence, saj so bili protagonisti večera trije domači glasbeniki: Andrej Pegan - orgle in Jagoda Kjurova ter Marko Bitežnik - violina.

Andrej Pegan je svoj študij opravil na Tržaškem konservatoriju, medtem ko sta Kjurova in Bitežnik bivša gojenca GM in sta sedaj na tej šoli zaposlena tudi kot redna profesorja.

Program, s katerim so se na sinočnjem koncertu trije glasbeniki predstavili, v ambientu, ki je izredno prikladen in akustičen za takšne nastope, je bil pester in zanimiv. V izvedbi organista Pegana smo slišali skladbe Bacha, Buxtehudeja in Furgerija,

skupno pa so zaigrali skladbe Händla in Leclaira.

Cerkev sv. Justa že dolgo ni bila tako polna, kot ob sinočnjem koncertu, kar nazorno in zgovorno potrjuje njegov uspeh.

Mladinska igra Ole Luk te dni za dolinske šole

V občinskem gledališču »France Prešeren« v Boljuncu bo danes, jutri in v soboto, v jutranjih urah otroška gledališka predstava Slovenskega stalnega gledališča Ole Luk. Po uspehu, ki ga je igracija doživela v lanskem gledališki sezoni, se junak Ole Luk letos ponovno vrača na odre. Predstava, ki jo je po Andersenovi pravljici priredil in zrežiral Marko Sosič, je namenjena šolarjem dolinskih šol. Nastopajo Bogdana Bratuž, Drago Gorup, Alda Sosič in Tanja Pečar. Pesmice Miroslava Košute je uglasbil Aleksander Vodopivec.

Cervetti bo danes predaval v Trstu

Gianni Cervetti, ki vodi skupino evropskih parlamentarcev na obisku v naši deželi, se bo danes udeležil prireditve, ki bo ob 20.30 v dvorani v Ul. Madonina 19 ob 70. obletnici oktobrske revolucije in ki jo prireja tržaška federacija KPI. Posl. Cervetti bo govoril o »Sovjetski zvezi Gorbačova v novem razdobju miru v Evropi«.

Nočne miši spet na delu

Nočne miši, ki so v torek ponoči obiskale bar Venturini na Trgu Golonidi, prav gotovo niso obogatele, saj je bilo v blagajni le 40.000 lir v drobižu in telefonskih zetonih. Ker niso bili zadovoljni s plenom, so se tatovi polastili tudi črno-belega televizijskega sprejemnika znamke grundig. Poleg tega pa so prevrnili tudi mize in stole in pustili za sabo velik nered. Da so tatovi vlomili v bar, je okrog 1.50 opazila izvidnica letčnega oddelka, ki je bila na rednem nočnem obhodu. Za vlom so se tatovi poslužili večjega kamna, s katerim so razbili šipo izlozbe. Agenti so kamen našli v notranjosti bara. Koliko denarja so tatovi odnesli iz lokala, je agentom povedal lastnik bara, 43-letni Flavio Venturini, ki stanuje v Ul. Mazzini 55.

■ V dvorani CCA v Ul. S. Nicolò 5 bo danes ob 18. uri predaval prof. Najdan Pasić, docent na beograjski fakulteti za politične vede. Govoril bo o družbenopolitičnih problemih v SFRJ. Srečanje prireja Inštitut ISDEE.

† Po dolgi bolezni nas je zapustila naša draga mama in nona

Marija Blažina

Pogreb bo jutri, 13. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Prosek.

Žaljuči sin Pepi z družino

Gabrovec, 12. novembra 1987

† Zapustil nas je naš dragi
Paolo Sossi

Pogreb bo danes, 12. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev in nato na pokopališče na Opčinah. Žalostno vest sporočajo: sestrice Luigia in Angela z družinama, nečaki in drugi sorodniki.

Trst, Stuttgart, 12. novembra 1987
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Delegacija KPI izročila deželnemu predsedniku ljudsko peticijo Delavci zahtevajo večjo varnost na delu

Predstavniki deželne komisije KPI, ki jih je vodil načelnik deželne svetovalske skupine Taronzo, so včeraj izročili predsedniku deželne komisije Solimbergu ljudsko peticijo z zahtevo po boljših delovnih pogojih in večji varnost na delu.

Podpisniki menijo, da bi predvsem preventivni zdravstveni in varnostni ukrepi omogočili boljše delovne pogoje. Zakonodajca o varnostnih in zdravstvenih ukrepih, kot je poudaril Taronzo, pripada sicer državi, toda Dežela bi kljub temu lahko veliko prispevala zlasti z okrepitevijo pristojnosti krajevnih zdravstvenih enot na področju preprečevanja nezdov in bolezni, ki so posledica slabih delovnih pogojev. V tem okviru bi morale krajevne zdravstvene enote skrbeti za preventivno načrtno pregledovanje delovnih prostorov in s tem omogočiti delavcem bolj varno delo.

Zadnji podatki namreč kažejo, da se je število nezdov na delu v deželi Furlaniji-Juljski krajini zaskrbljivo povečalo. Eden od razlogov za ta porast nesreč pa je tudi dejstvo, da delodajalci zahtevajo od delavcev večjo storilnost, kar povzroča tudi večjo izčrpanost in zato večjo možnost, da se pripeti nesreča.

Prispevke in denarne olajšave, ki jih Dežela daje raznim podjetjem in družbam, bi bilo treba, kot piše v peticiji, in določeni meri uporabiti tudi za izboljšanje zdravstvenih in

varnostnih pogojev v prostorih, kjer delavci delajo. Pristojni organi bi morali tudi sestaviti spisek podjetij, tovarnih in družb, kjer so nesreče na delu najbolj pogoste. Predvsem pa bi bilo treba omogočiti delavcem, da bi se seznanili z vsemi zakoni in določili, ki obravnavajo problematiko preprečevanja nezdov na delu in zdravstvene preventive na delovnem mestu. V ta namen naj bi ustanovili posebno deželno sekcijo za zdravstveno varstvo na delovnem mestu, na katero bi se delavci lahko kadarkoli obrnili. S to peticijo so podpisniki izrazili tudi mnenje, da bi se morali industrijski obrati, podjetja in družbe, ki želijo vpeljati v proizvodni proces zadnje tehnološke novosti, obrniti na univerze ter znanstvene in tehnološke inštitute, da bi jim nudili strokovno pomoč.

Ob včerajšnji izročitvi peticije, ki jo je podpisalo 2.300 delavcev, so bili prisotni: deželni tajnik Roberto Viezzi, deželni svetovalec Paolo Padovan in predsednik deželne zdravstvene komisije Massimo Persello; ta komisija bo peticijo vzela v pretres. Izročitvi peticije je prisostvovala tudi delegacija delavcev družbe Fincantieri.

Načelnik deželne svetovalske skupine KPI Silvano Taronzo je še poudaril, da je peticija le prvi korak, saj bo KPI v kratkem predstavila v deželni svetovi osnutek zakona o preprečevanju nezdov in o zdravju na delu. (zvo)

V nedeljo v Bazovici

Že tradicionalni lov na zaklad mladinske skupine P. Tomažič

V nedeljo bo na cestah tržaškega okoliša tradicionalni Lov na zaklad, ki ga Mladinska skupina Pinko Tomažič organizira letos že četrty zapored. Na podlagi izkušanj, ki so jih pridobili prejšnja leta, so se njeni člani spet odločili za tako pobudo v prepričanju, da bodo tekmovalci preživeli »alternativno nedeljo« v duhu prijateljstva in sožitja med tu živečima narodom. Prireditelj si namreč prizadeva, da bi tekmovalce pripomoglo k združitvi in sodelovanju med Italijani in Slovenci, in v tem duhu so se tudi lotili vprašanj, na katera bodo morali udeleženci odgovarjati. Organizatorji so se zato nemalo natrudili, da bi Lov priredili dvojezično.

Tekmovanje bo potekalo v prijetnem in ob priliki tudi šaljivem ozračju, »lovci« pa bodo angažirani ves dan. Značilnosti ekipe, ki cilja na zmago, morajo biti take, kakršne potrebujemo že v vsakdanjem življenju, najvažnejši med njimi pa sta nedvomno organizacijski čut in sposobnost prilagajanja

kateri koli situaciji. Trud bo vsekakor dobro poplačan, saj bodo organizatorji na sklepnih prireditvi zvečer v gledališču France Prešeren v Boljuncu podelili bogate nagrade; prva bo, kot znano, 8-dnevno bivanje na snegu. Poleg tega bodo ponudili prijetno zakusko, ki ji bo sledila vesela družabnost z nagradnimi igrvicami, s plesom ob zvočnih slovenskega zamejskega ansambla Lords in z marsičem drugim... Za uspešno izvedbo prireditve so se zavzeli seveda tudi številni »sponzorji«, ki jim gre zato topla zahvala Mladinske skupine.

Ker je število udeležencev omejeno, priporočamo takojšnjo prijavo, kajti poznele prošnje bo treba zavrniti. Na razpolago je vsekakor še nekaj mest. Za vpis in informacije se lahko obrnete na openski Prosvetni dom, na Ljudski dom v Križu ali pa na gostilni Pri Lipi v Bazovici in Pri Tatjani (pri županstvu) v Dolini.

A. G.

gledališča

VERDI
Operna sezona 1987/88. Jutri ob 20. uri (red H/C) tretja predstava opere P. Mascagnija PRIJATELJ FRITZ. Dirigent Evelino Pidò, režija Mario Zanutto.

ROSSETTI
Gledališka sezona 1987/88. Nocoj ob 20.30 bo Stalno gledališče iz Turina ponovilo FIGAROVO SVATBO, delo P. A. C. De Beaumarchaisa. Režija G. Cobelli. V abonmaju odrezek št. 2. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 17. do 29. t. m. bo Stalno gledališče iz Geneve prikazalo C. Goldonijevo delo LA PUTTA ONORATA. Režija Marco Sciaccaluga. V abonmaju odrezek št. 3. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. V Pasaži Protti je še v teku vpisovanje novih in potrjevanje starih abonmajev za gledališko sezono 1987/88.

Slovensko stalno gledališče gostuje z Nušičevim Sumljivo osebo: v ponedeljek, 16. t. m., ob 19.30 v Kopru, v torek, 17. t. m., ob 19.30 v Postojni, v sredo, 18. t. m., ob 19.30 v Škofji Loki in v četrtek, 19. t. m., ob 16. uri v Škofji Loki.

LA CONTRADA - TEATRO CRISTALLO
Nocoj ob 20.30 UN BIGLIETTO DA MILLE CORONE Carpinterija in Fargune. V nedeljo ponovitev ob 16.30. Zadnje predstave.

kino

ARISTON - Dvorana rezervirana.
NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 Maurice, dram., VB 1987, 130'; r. James Ivory

EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 *Le Streghe di Eastwick*, fant., ZDA 1987, 118'; r. George Miller; i. Jack Nicholson, Cher.

FENICE - 16.30, 22.15 *Robocop - il futuro della legge*, dram., ZDA 1987, r. P. Verhoeven; i. P. Weller, N. Allen.

GRATTACIELO - 16.15, 22.00 *L'ultimo imperatore*, dram., It./ZDA 1987, 203'; r. Bernardo Bertolucci; i. John Lone, Joan Cher.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 *Con la zia non è peccato*, porn., □□
MIGNON - 16.30, 22.15 *La Bamba*, kom., ZDA 1987; r. Luis Valdez; i. Lou D. Phillips, Esai Morales.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 *Roba da ricchi*, kom., It. 1987, 110'; r. Sergio Corbucci; i. Renato Pozzetto, Paolo Villaggio.

EDEN - 15.30, 22.00 *Così si fa l'amore*, porn., □□

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 *Il siciliano*, dram., ZDA 1987, 110'; r. Michael Cimino; i. Christopher Lambert, John Turturro.

EXCELSIOR II - 17.30, 22.15 *Gli intoccabili*, dram., ZDA 1987, r. Bryan De Palma; i. Robert De Niro, Sean Connery.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 *Meatballs, porcelloni in vacanza*, kom., ZDA 1987, 100'; r. G. Mendel; i. S. Kellerman, S. Tweed, □

CAPITOL - Dvorana rezervirana.
LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 *Gli occhiali d'oro*, dram., It. 1987, 110'; r. Giuliano Montaldo; i. Rupert Everett, Philippe Noiret.

RADIO - 15.30, 21.30 *Erotica orientale*, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

izleti

Sekcija KPI občine Dolina organizira 5-dnevno potovanje na Madžarsko s silvestrovanjem v Budimpešti od 30. 12. 87 do 3. 1. 88. Vpisovanje še jutri, 13. t. m., od 20. do 21. ure na sedežu sekcije v Dolini 75/A. Informacije po telefonu na št. 232223.

SPDT prireja v nedeljo, 15. t. m., izlet z osebnimi avtomobili z vzpomom na Žbenvico (1.014 m). Odhod ob 8.30 izpred spomenika v Bazovici. Hoje bo 2 do 3 ure. Izlet vodi Franc Armani.

Kriška sekcija VZPI-ANPI E. Antončič prireja v soboto, 21. t. m., izlet v Ljubljano z ogledom muzeja v Peklu. Vpisovanje na sedežu v kriškem Ljudskem domu vsak dan med 17. in 18. uro. Cena izleta znaša 28.000 lir.

prispevki

Namesto cvetja na grob pok. Alberte Štoke-Zužič daruje družina Kalc 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Berto Žužič darujeta Anica in Srečko Orel 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Marjučo Volpi por. Ambrosi darujejo Luigi Volpi, Ana Volpi-Busečan in Franko Volpi 100.000 lir za Skavtsko organizacijo Trst.

V počastitev spomina Franja Colje daruje Milka Budin 20.000 lir za ŽPZ Rdeča zvezda.

Namesto cvetja na grob Franja Colje daruje družina Stanka Budina 30.000 lir za ŽPZ Rdeča zvezda.

Namesto cvetja na grob Josipa Grudna darujeta Zdravko in Sonja Kante 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Samatorce.

Namesto cvetja na grob Josipa Grudna darujeta Milan in Berta Kante 50.000 lir za ŽPZ Rdeča zvezda.

V spomin na moža oz. očeta in sorodnikov daruje družina Strajn (Boršt 114) 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Borštu.

V spomin na Boruta darujeta Morena in Alex 50.000 lir za mladinski odsek ŠD Primorje.

Namesto cvetja na grob Marije Carli vd. Gregori daruje družina Grgič (Padriče 66) 50.000 lir za KD Primorec-Trebnje.

V spomin za Zofijo Blažino vd. Blažino daruje Gička 15.000 lir za vzdrževanje spomenika na Kontovelu.

V spomin na Berto Verginelo vd. Štoka-Zužič daruje družina Mennucci 15.000 lir za pevski zbor V. Mirk Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Sofie Blasine vd. Rustie darujeta Ivan in Anica Ciani 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na teto Zofijo Blažino vd. Rustjo darujeta Lidija in Egido 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob priliki pokušnje novih vin daruje Guštin Dobriča (Pulje) 50.000 lir za KD Slavec-Ricanje.

Za Zvezo vojnih invalidov NOV so darovali: Beatrice Jamnik 11.000 lir, Bianca Boscolo 29.000 lir ter Ernesto Godnik 10.000 lir.

V spomin na Berto Verginelo darujejo Dolenčevi (Devinščina) 30.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Berto Verginelo vd. Štoko-Zužič darujejo nosilci krste 100.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V počastitev spomina Berte Žužič darujeta Alekseja in Primož Možina 50.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Boruta Kralja darujeta Boška in Ivan Kante 10.000 lir za ŠK Kras in 10.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na pok. Marijo Carli vd. Gregori darujeta Nada in Franco Mesar 10.000 lir za cerkev sv. Andreja in 10.000 lir za godbo V. Parma, Justina Pahor 10.000 lir za cerkev sv. Andreja, Mirjana in Bogdan Čuk 10.000 lir za ŠD Primorec in 10.000 lir za Sklad M. Čuk ter Renata in Mario Colleger 10.000 lir za ŠD Primorec in 10.000 lir za pevski zbor Primorec-Tabor.

V spomin na vse pokojne daruje Štefanija Kufersin 100.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na botro Maričko daruje družina Maver 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev v Trstu.

Namesto cvetja na grob pok. Hermana Križmaza darujeta Marta in Rafael Kocijan 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Bazovice.

V spomin na Karla Grgiča daruje Francka Čuk 25.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Padričah in 25.000 lir za KD Slovan.

V spomin na Rudolfa Kalca daruje Francka Čuk 20.000 lir za KD Slovan.

V spomin na Alberto Verginelo vd. Štoko-Zužič darujejo Savica Starc 10.000 lir, Nada Kemperle 10.000 lir, Boris Punter 20.000 lir, Laura in Ivan Ban 20.000 lir, Miranda in Renato Blažon 20.000 lir, družina Kalc 50.000 lir ter Iva Pirjevec 20.000 lir za pevski zbor V. Mirk.

Namesto cvetja na grob pok. Pepija Bandelja in na pok. Zofijo Blažino daruje Marjan Starčev 20.000 lir za ŠD Kontovel.

Ob 8. obletnici smrti moža Josipa daruje žena Olga 10.000 lir za ŠK Kras in 10.000 lir za Center za rakasta obolenja.

menjalnica

Ameriški dolar	1214.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	733.—	Švicarski frank	894.—
Francoski frank	213,50	Avstrijski šiling	103,80
Holandski florint	651.—	Norveška krona	188,50
Belgijski frank	34.—	Švedska krona	200.—
Funt šterling	2170.—	Portugalski eskudo	8.—
Irski šterling	1935.—	Španska peseta	9,50
Danska krona	187,50	Avstralski dolar	780.—
Grška drahma	8.—	Debeli dinar	1.—
Kanadski dolar	900.—	Drobni dinar	1.—

razne prireditve

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu vabi jutri, 13. t. m., ob 17. uri na predavanje prof. Marinke Pertot na temo SPREHOD PO NARODNIH PARKIH POLJSKE. Predavanje bo opremljeno z diapozitivi in bo v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20/II. (Prosimo točnost — zamudniki motijo predavanje!)

PD Mačkolje vabi na ogled razstave z naslovom OŽIVLJAMO STARO IN LEPO, ZA SEDANJOST IN BODOČ-NOST! (kmečko orodje in posoda). Urnik razstave: od 16. do 20. ure. V okviru razstave bo v soboto, 14. t. m., ob 20. uri v srenjski hiši prireditev z igro v domačem narečju.

KD Vesna vabi na ogled gledališkega showa o nespameti »SAMO MALO JIH ZAIDE V TÊ KRAJE...« v izvedbi MK Kresna noč - Tabor mladih v Opčin - režija Sergej Verč. Predstava bo v Domu A. Sirkca v Križu v nedeljo, 15. t. m., ob 18. uri.

Mladinski krožek Trst vabi na predvajanje glasbenega filma METROPOLIS, ki bo jutri, 13. t. m., v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20. Izvajajo: Freddy Mercury, Bonnie Tyler in Adam Ant.

KD Rovte-Kolonkovec, Ul. Monte Sernio 27, vabi člane in prijatelje na MARTINOVANJE in na zaključek obnovitvenih del društvenega plosolja, ki bo v soboto, 14. t. m., z večerjo. Začetek ob 19. uri. Za večerjo se lahko vpišete na tel. št. 827528.

SKD Slavec - Ricmanje in KPD Jadran - Dekani pod pokroviteljstvom ZSKD-Trst in ZKO-Koper prirejata v Dekanih 14. in 15. novembra kulturno manifestacijo ISTRRA ob 105. obletnici ustanovitve pevskega zbora v Ricmanjih in ob 75. obletnici smrti Ivana Benka, ustanovitelja Čitalnice v Dekanih. V soboto, 14. t. m., ob 20. uri v Kulturnem domu v Dekanih otvoritev likovne razstave Demetrija Ceja ob sodelovanju MePZ Slavec iz Ricmanj. V nedeljo, 15. t. m., ob 17. uri v Kulturnem domu v Dekanih kulturna prireditve. Nastopajo: ŽPZ Jadran-Dekani, MPZ Venturini-Domjo, pesnik Aleksij Pregarc, MePZ upokojencev Koper, MPZ V. Vodnik-Dolina, glasbena skupina iz Privdora, MePZ Tomos-Koper, MePZ PD Mačkolje in MZ Ciril Kosmač-Koper. Vabljeni!

razstave

V **TK Galeriji**, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja MARJAN KRAVOS - Grafični ciklus - Kvadrat kot umetniška tema.

V **galeriji Carstեսus** bo do 19. novembra odprta razstava likovnice Federice GALLI.

V **občinski galeriji** bo do 20. novembra odprta razstava Stefana PESARESI-JA.

V **restavraciji XX SECOLO** v Vižovljah pri Sesljanu bodo do 29. t. m. razstavljeni svoja dela obiskovalci ATELIERA. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, od 11. do 15. ure in od 17. do 24. ure.

V **Caffè Stella Polare** razstavlja od 7. decembra Ivo PETKOVŠEK, Sergio CAVALIERI in Silvano ROCCO.

čestitke

Dragi STOJANI! Za tvojo današnji rojstni dan obilo zdravlja in uspeha ti želijo mama, oče, sestra Klara in Corrado.

Dragi stric STOJANI! Vse, naj, naj, naj... za tvojo današnji rojstni dan ti želi Monika in Manuel, ki ti zraven posiljata koš poljubčkov.

mali oglasi

PRODAM peugeot 304 (familiare) v zelo dobrem stanju z avtoradiom ali brez. Tel. 51837.

PRODAM dyane 6, letnik 1983. Tel. 52779.

PRODAM po ugodni ceni citroen GSA, letnik 1980, prevoženih 88.000 km. Tel. 213701.

ARHITEKT Joris Tul obvešča svoje cenjene stranke, da se je preselil v nov urad s sedežem v Trstu - Trg S. Giovanni 4, tel. 766709.

PRODAM commodore 64, kasetnik ter nekaj programov in priročnikov za 350.000 lir. Tel. 212811 - Dejan v ponedeljek, sredo in četrtek, od 20.30 do 21.30.

17-LETNO dekle s kvalifikacijo uradnice z dvomesečno praksom v pisarni išče nujno zaposlitev. Tel. na št. 200882.

DELAVEC trvdke Fiat prodaja avto duna, 4 mesece star, metalizirane barve z vso opremo. Tel. v večernih urah na št. 229224.

NA KRASU načrtujemo gradnjo 4 stanovanj v bližnji prihodnosti. Interesenti naj telefonirajo na št. 229126 od 20. do 21. ure.

PRODAM fiat 126 v dobrem stanju. Tel. 822003 po 14. uri.

razna obvestila

Združenje upravičencev jurskih pravic v Bazovici sklicuje v sredo, 18. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju OBČNI ZBOR, ki bo v prostorih Bazoviškega doma. Vljudno vabimo vse člane k udeležbi. Odbor.

Sekcija VZPI-ANPI Prosek Kontovel, v sodelovanju s krajevnimi kulturnimi organizacijami, prireja v nedeljo, 15. t. m., ob 10. uri proslavo 40-letnice odkritja spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

KD Rovte-Kolonkovec, Ul. Monte Sernio 27, priredi tečaj slovenskega jezika, ki se bo vršil vsak ponedeljek od 17.30 do 19. ure. Sestanek bo v ponedeljek, 23. t. m., ob 17.30. Za vse podrobnosti tel. v večernih urah na št. 827256.

Sklad M. Čuk bo tudi letos organiziral dodatne popoldanske lekcije za otroke srednjih šol. Informativni sestanek bo na sedežu Sklada, Proseška ul. 133 (nasproti openske cerkve) jutri, 13. t. m., ob 18.30.

SKD Barkovlje prireja v nedeljo, 15. t. m., MARTINOVANJE z začetkom ob 16. uri. Poskrbljeno bo za hrano, pijačo in veselo razpoloženje. Vabljeni vsi!

Člani volilnega sedeža 291 šole Tomažič v Trebčah se zahvaljujejo vaščanu gospodu Cesaru za dobrodošli nedeljski prigriček.

šolske vesti

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu razpisuje letno študijsko štipendijo v počastitev pok. g. Mihaela Fabjana. Štipendija bo znašala 2.000.000 lir letno in bo trajala vsa redna študijska doba, v kolikor bo koristnik zadostil pogojem pravilnika. Štipendija je namenjena slovenskim zamejskim visokošolcem, ki se bodo vpisali na tržaško ali videmsko univerzo v akademskem letu 1987/88. Izjemoma bo štipendija lahko podeljena tudi visokošolcem, ki že obiskujejo višje letnike univerze. Rok za predložitev prošnje z vso dokumentacijo zapade 30. t. m. Za podrobnejša pojasnila o pravilniku naj se zainteresirani javijo na sedežu SDD v Trstu, Ul. Machiavelli 22, II. nad., tel. 65612, vsako sredo od 16. do 18. ure.

5. fotografski natečaj krožka Foto Trst 80

Pravilnik

- natečaj je odprt vsem fotoamaterjem iz Furlanije-Juljske krajine in Primorske;
- natečaj se deli na dva odseka:
a) barvni diapozitivi na prosto temo;
b) črno-bele slike na prosto temo;
- vsak avtor lahko sodeluje z največ 5 izdelki za vsak ošek;
- diapozitive z osebnimi podatki (ime, priimek, naslov, naslov dela) morajo biti označene z rdečo točko na spodnjem levem kotu v smeri pravilnega gledanja, nastavljeni v okvirih 5 x 5;
- doljša stranica črno belih slik mora biti med 20 in 40 cm dolga. Na njihovi zadnji strani morajo biti navedeni osebni podatki avtorja in naslov dela;
- dela morajo biti oddana ali poslana od 16. do 21. novembra 1987, urnik 9-13, četrtek tudi 16-18, sobota 16-20, na naslov:

FOTO TRST 80
Ul. sv. Frančiška 20/II pri ZSKD
34133 TRST

- vpisnina, za oba odseka, znaša 7.000 lir;
- vsak udeleženec odgovarja za vsebino predloženih del;
- komisijo sestavljajo:
NINO SEGULIN, fotograf; PINO SFREGOLA, fotokrožek ACT; JANI TOŠ, reklamni fotograf; ALJOŠA ŽERJAL, kinoamater; BORIS ZULIAN, prof. likovne umetnosti, slikar;
- prireditelj jamči največjo nego z deli, a ne odgovarja za morebitno poškodbo ali izgubo teh.

Pravilniki-prijavnice so na razpolago pri Tržaški Knjigarni v Ulici sv. Frančiška 20.

Za Primorsko (Slovenija) so pravilniki na razpolago pri krajevnih ZKO.

NAGRADE
Pokali, plakete in druge nagrade.

KOLEDAR
Rok dostave: 16. november 1987 - 21. november 1987.
Sestanek komisije: 30. novembra 1987 ob 18. uri.
Predvajanje, nagrajevanje, otvoritev razstave: v soboto, 12. decembra 1987, ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani, Ulica sv. Frančiška 20/II.

Vračanje del: od 11. januarja 1988, od 9. do 13. ure, in ob naslednjih petkih, od 20. do 22. ure.

Dobrodelni koncert za Zvezo slepih

V mali dvorani gledališča Verdi bo v nedeljo, 22. novembra, ob 16. uri koncert znanih glasbenih umetnikov, katerega izkupiček so namenili Italijanski zvezi slepih. Sodelovali bodo: sopranistka Elisabetta Richter, tenorist Giuseppe Botta in basist Mario Pardini, ki jih bo ob klavirju spremljal Paolo Longo. Izvajali bodo dela Mozarta, Rossinija, Tostija, Gounoda, Pietrija in Johanna Straussa mlajšega. V uvodnem delu koncerta bosta nastopila tudi kitarist Igor Starc in pevski zbor Alarab- da, ki ga vodi mojster Verzier.

Prireditelji želijo s koncertom opozoriti javnost na obstoj Zveze slepih, ki že 67 let ščiti in zastopa moralne in materialne interese slepih oseb. Njena naloga je pomagati slepim od rojstva do pozne starosti in jih spremljati pri šolanju, pri delu, socialnem skrbljstvu, v športu in pri kulturnem življenju, predvsem pa skrbeti za preventivo slepote in za vključevanje slepih v družbo.

vabila za koncert so na voljo na tržaškem sedežu zveze, Ul. Battisti 2, drugo nadstropje, vsak dan, razen sobote, od 8. do 12. in od 15. do 19. ure (tel. 768046).

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 12. novembra
EMIL

Sonce vzide ob 7.00 in zatone ob 16.38 - Dolžina dneva 9.38 - Luna vzide ob 22.10 in zatone ob 13.04.

Jutri, PETEK, 13. novembra
STANKO

PLIMOVANJE DANES: ob 9.37 najvišja 19 cm, ob 19.35 najnižja -29 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,6 stopinj, zračni tlak 1010,2 mb raste, veter 32 km na uro vzhodnik-severovzhodnik, burja s posameznimi sunki do 66 km na uro, vlaga 67-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 16,9 stopinj.

utrinki iz naše preteklosti

boris kuret

O tatvinah na Tržaškem

Tržaška rak-rana. Prejeli smo: Ko sem bil pred četrt stoletjem na Reki in sem si iskal prenočišča, so me Rečanke povpraševale: »Od kuda dolazite?« Ko sem odgovoril, da sem iz Trsta — so mi rekale, da me ne morejo vzeti na stanovanje. Obhodivši pol Reke, sem našel na nekem moza, delavca, ki sem ga vprašal za stanovanje ter mu potožil, da me noče nikdo pod streho. Mož se je nasmešnil in rekel: »Ako hočete dobiti stanovanje, ne smete reči, da ste Tržčan, ker Tržčanov se tu vse izogibljajo!«

Mož mi je nadalje povedal, da večina Tržčanov — krade in zato da so grdo gledani. In res, ko sem pozneje povedal, da sem z Goriske — kar bi moral že prej storiti — sem našel stanovanje takoj!

To mi je prišlo na misel te dni, ko sem čital o begu iz zapora onih dveh vevec, ki sta skakala iz hiše na hišo in čez ulice — kakor da gresta za stavo! To isto mi prihaja na misel vselej ko opazujem tolpe umazanih in raztrganih tržaških potepuhov — katerih ni ravno malo število.

Meni (da govorim resnico) niso ti lopovi še nikdar nič pouzrnali, ali tatvine se v Trstu tako strahovito množijo, da mora slehernega prebivalca skrbeti, ko razmišlja, od kake stepinje — nevarnosti mora priti v Trstu, ako se ne začne radikalnejše postopati proti številnim malopridnežem. Staro mesto je vkljub novemu: »I. R. Ispettorato di pubblica sicurezza«, premalo preiskrbljeno se stražami.

Predvčerajšnjem sem šel po ul. Crosada. Pred mano so šli trije, lopovi, katerih eden je nosil pod neko čunjno bakreno posodo. Sleheri, ki jih je videl, je moral biti prepričan, da so to pravi lopovi. Eden je pazil spredaj, drugi je šel v sredini, tretji se je pa neprestano oziral nazaj! Pazil sem nanje in jim sledil do židovske sinagoge, vedno nadejnje se, da naletim na kakega moža pravice — toda zastoj. Ko bi se ne bil bal, da me slavno tržaško laško novinstvo proglasi za vohuna, bi bil prav lahko izsledil gnezdo, kamor lopovi prodajajo ukradene reči — tako sem pa pustil vso stvar na miru. Ako hoče vsaj deloma izčistiti tatvinsko zalego, bi moralo imeti redarstvo več tajnih agentov, ki bi morali posvečati največjo pažnjo izlasti staremu mestu sploh in pa ulici Molin a vento, na

začetku katere se zbira revno kmečko ljudstvo, ki je sleherni dan okradeno, več ali manje. Mi vemo, da redarstveni organi (kolikor jih je) store, kar morejo, toda peščica teh ne more biti povsodi!

Mnogo pa je krivo meščanstvo samo, da se ne moremo rešiti te golazni. Mesto, da bi meščani podpirali redarstvene organe v njih težavnem poslovanju, jim mečevo polena pod noge, jim delajo ovire in jih — v zahvalo za njih trud — imenujejo: »Porchi di žbiri!« Umeje se, da smo Slovani bolj pametni v tem obziru. Gotovo pa je, da je tudi med nami izjem — mislim namreč one, ki neradi vidijo redarje, tudi tedaj, ko so ti le v zaščito poštenim ljudem. Moje mnenje je, da mora državna in mestna uprava pomnožiti redarstvene organe ter da moramo mi vsi, po svojih močeh pomagati, da se naš lepi Trst očisti grde zalege tatov in da se rešimo tako nečastnega imena, ki je uživamo vsi mi Tržčani pred ostalim svetom, kakor je razvidno iz zgoraj opisanega dogodka na Reki.

Redarstveni aparat v našem mestu naj se pomnoži, toda le v varstvo meščanov in njihove imetja, ne pa v svrhu malenkostnega šikaniranja ter omejevanja socialne in politične svobode, kakor se le prerado dogaja.

(Edinost, z dne 20. 4. 1905)

Prijavljena goljufija

Trgovca z jestvinami Jakob Fonda, ki ima svojo prodajalnico je včeraj prijavil na policijskem komisariatu pri sv. Jakubu sledeči dogodek: Neki dan meseca marca t. l. je prišla v njegovo prodajalnico neka ženska ter ga prosila, da bi jej dal nekoliko blaga na upanje. Dejala je, da je Marija Furlan in da je doma v Černotiču. Fonda joj je veroval ter ustregel njene želji. Žena je potem, prišla večkrat po blago na upanje in tako je narasel račun na 68 kron. Slednjič je pa Fonda izvedel, da ona ženska ni Marija Furlan, doma od Černotiču, ampak Marija Rošič, doma v Prapriču pri Dekanih. Videč, da ne more uz lepa iztirjati te svoje terjatve, kar je večkrat skušal, je Fonda prijavil goljufijo policiji.

(Edinost, z dne 29. 4. 1905)

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Še o prostem času v družini

Strokovnjaki so mnenja, da se v našem času družinski člani premalo poznajo med seboj, ker si ne dajo dovolj časa, da bi se spoznali. Tako se velikokrat zgodi, da so starši presenečeni, ko izvedo, da je njihov otrok zašel na kriva pota.

Starši so torej prvi na vrsti, da odkrivajo otrokova nagnjenja in spodbujajo njegove sposobnosti. Jasno je, da vsega ne morejo sami spoznati in odkriti, zato je pomembno, da se povežejo z vzgojitelji, ki sooblikujejo otroka zunaj družine.

V idealnih pogojih naj bi bila družina sama sposobna ustvarjalnosti pri organiziranju in izboljšavah dejavnosti prostega časa. To je izrednega pomena posebej za doraščajoče člane, ki se pogostoma v takih dejavnostih usmerijo v pravo izbiro poklica.

Idealni pogoji pa zahtevajo določeno stopnjo družinske kulture. Ta naj bi zagotovila otroku čas, ki naj ga preživi ob igri. Otrok to potrebuje, največkrat pa mu ga kratki televizija. Otrok potrebuje prostor, ki mu ga jemljejo utesnjena ali za otroka nefunkcionalna stanovanja, ali pomanjkanje igrišč in soigrancev.

Veliko je tudi takih otrok, ki v bližini nimajo skupnosti svojih vrstnikov. V ustvarjalni družini naj bi bila zagotovljena tudi sposobnost odraslih, da se sprostitjo v skupni igri.

Veliko družin teh potreb ne vidi, druge pa ne zmorejo reševati same takih zahtev prostega časa, ki bi jih materialno preveč bremenile.

Pri nas je okolje kolikor toliko občutljivo za take probleme, saj imamo kopico športnih in kulturnih društev, ki so uvidela potrebo rekreacijskih in oblikovalnih dejavnosti, pa tudi nekaj razumnih šolskih upraviteljev, ki se jim skupne šolske dejavnosti, kot so izleti, obiski ustanov, razstav in muzejev, ne zdijo izguba časa. In vendar pomenujemo nekatere pobude v družini večjo finančno obremenitev. Pomislimo le na šolska zimovanja. Če imaš enega otroka, ga še nekako opremiš, če pa so tvoji otroci trije, se ti stroški pomnožijo trikratno. Tu ne gre le za plačilo izleta kot takega, gre tudi za obleko in opremo.

Sole naj zaradi tega ne črtajo takih dejavnosti. Skušati morajo odstranjevati težave, učitelja prepričati o važnosti takih pobud, poskrbeti za opremo ekonomsko šibkim članom, predvideti na šolah določen fond za take potrebe ali sodelovati z ustanovami, ki skrbijo za stiske otrok.

Razvoj dejavnosti v prostem času družino spreminja in jo bogati. Družina se izobražuje, postaja družabnejša, utrjuje in pogloblja medsebojne odnose, ki postajajo bolj človeški in demokratični.

Družinski subjekt ni številni njenih članov, pač pa sposobnost zaživeti kot skupnost, torej njeno delovanje. S tem pomaga otroku, da spoznava in razlikuje to, kar mora biti, od tega, kar lahko svobodno izbira, uresničuje prave odnose v življenju in realizira otrokovo osebnost.

Izvor zadovoljstva je vedno dejavno bivanje v skupnosti. Zato ni dovolj, da otroku omogočimo prosti čas - tega namreč lahko otrok zapolni s pozitivnim ali negativnim - pomembno je otroka tudi usmerjati, ga primerno navduševati, spodbujati, vzbuditi torej notranjo potrebo po neki dejavnosti. Skratka s priljubljeno novejšo besedo: dejavnosti animirati.

Mnogi starši družinsko življenje spontano animirajo, drugim pa je treba pomagati. Kajti animacija je v družini tesno sodelovanje in pomeni trdnješe medsebojne odnose, ki jih krepijo skupni interesi, in trdnješe družinsko skupnost. Družinski člani le tako ne živijo drug mimo drugega.

Pri usmerjanju nam mora biti jasen končni namen ali cilj, pomembno je tudi s spodbudo gojiti vztrajnost v dejavnosti in dobro preučiti razmere. Želje staršev in otrok se pogosto razlikujejo in preveč ambiciozni starši so lahko svojim otrokom prava zavora. Razmere pa določa tudi materialna podlaga družine.

Brez aktivnosti ne pridemo nikamor, aktivnost pa zahteva sproščeno komunikacijo v družini, kajti brez te lahko pride do nagle odtujitve. Vsak način dejavnosti ni pozitiven. Najustrežnejši je taktik, ko se udeleženec z dejavnostjo identificira, ko se ji torej preda prepričan in doživeto.

Dokončno bo za udeleženca njegova dejavnost, seveda taka, ki mu je blizu, pomembna, ko jo bodo priznali tudi drugi. Zato ne smemo pozabiti na vrednotenje. Starši ne smejo varčevati s priznanji pa tudi ne prežati na spodrsnjaje. Iz strokovnih virov razberemo pomembnost, da so starši in vzgojitelji pri vrednotenju pozitivno naravnani do otroka. Da torej najprej vidijo njegove pozitivne lastnosti in dosežke. Le tako se bo otrok identificiral z dobrim in ugodnim, kar bo krepilo njegovo samozavest in pravilno rast.

Pri vsem tem pa je seveda pomembno, da družino in njene aktivnosti gojimo. Ni dovolj, če naš otrok zahaja v vaško društvo ali mestni krožek, če pa je družinska podlaga jalova. Tudi se pri naši življenjski ureditvi ne moremo zanašati na konec tedna, kajti delovne sobote odtegujejo veliko časa tej obliki družinskega udejstvovanja. Izkoristiti moramo torej vsak trenutek neobveznega časa za družinsko življenje, ki naj ne pomeni sedenje pred malim zaslonom in vmesna opozorila k tišini, ampak osvojitve pred izkušnjami z druge roke, ki nam jih ta medij posreduje, in zatekanje k lastnemu polnemu življenju.

Predvsem pa je družinsko življenje trud, da bi bil vsem članom omogočen prosti čas. Osvojitve se torej čimprej tradicionalnega misljenja, ki bremeni z dodatnim gospodinjiskim delom predvsem žene. Ko bi vsakdo v družini le malo postavil, bi bila gospodinja prav gotovo manj zamorna, dostopnejša in vedrejša, kar bi se pozitivno odražalo v družinskem življenju.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina 9.35 Nanizanka: Storie della prateria 10.30 Dnevnik 10.40 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nad.: La valle dei pioppi 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Pronto... è la Rai? 13.30 Dnevnik 14.00 Pronto... è la Rai? (2. del) 14.15 Dokumentarec: Quarkov svet 15.00 Kulturni tednik: Primmisima 15.30 Rubrika: Italijanska kronika 16.00 Nanizanka: La baia dei cedri 16.30 Risanke: L'ispettore Gadget 17.00 Nanizanka: La baia dei cedri 17.30 Risanke: L'ispettore Gadget 18.05 Zabavna oddaja: Ieri, Goggi, domani 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Fantastični večer, vmes film Robinson nell'isola dei corsari (pust., VB 1960, r. Ken Annakin, i. John Mills, Dorothy Mc Guire, James Mac Arthur) 22.35 Dnevnik 22.45 Fantastični večer (2. del) 24.00 Dnevnik - zadnje vesti	8.00 Aktualnosti: Prva izdaja 8.30 Jutranja telovadba 9.00 Nanizanka: Cuore e batticuore 10.00 Rubrika: V prijetnem počutju 11.05 Inf. odd.: Otroški laboratorij 11.30 Kviz: Paroliamo 11.55 Variete: Mezzogiorno... 13.00 Dnevnik - ob trinatstih 13.40 Nadaljevanka: Quando si ama 14.30 Dnevnik in športne vesti 15.00 Variete: D.O.C. 16.00 Nanizanka: L'ispettore Gadget 16.30 Kviz: Farfade 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Rubrika: Il piacere di Vivere 18.00 Filmske novosti 18.05 Nanizanka: Lui, lei e gli altri 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nanizanka: Miami Vice 19.35 Vreme in dnevnik 19.55 Nogomet: Italija-Švedska 21.45 Variete: Per chi suona la campanella 22.45 Dnevnik - nocoj 23.00 Film: Le spie (krim., It.-Fr. 1958, r. Henri-Georges Clouzot, i. Vera Clouzot, Peter Ustinov)	10.30 Šport: hokej na ledu (prenos iz Canazeia) 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Srečanje z umetnostmi 14.00 Dok.: Rim središče znanosti 14.30 Variete: Jeans 2 15.30 Izobraževalna oddaja: S.O.S. 011/8819 - Pomoč pri domačih nalogah dijakov nižje srednje šole 16.00 Športna rubrika: Fuoricampo 17.30 Športni dnevnik: Derby 17.45 Dokumentarec: Geo 18.30 Nanizanka: La famiglia Brady 19.00 Dnevnik 20.05 Dokumentarec: Srednji vek - Sence in luči 20.30 Aktualno: Peggy Guggenheim - zbirateljica dveh svetov 21.30 Film: Quel giorno a Rio (kom., ZDA 1983, r. Stanley Donen, i. Michael Caine, Joseph Bologna, Valerie Harper) 22.20 Dnevnik - nocoj 23.20 Dok.: La macchina del tempo 0.05 Dnevnik - zadnje vesti 0.20 Deželne vesti	10.00 TV mozaik. Šolska TV: umetnostna zgodovina (stili - obdobja, življenje - XIX. stoletje); glasbena vzgoja (harmonikarski orkester); kulturna dediščina - Kozarec naš vsakdanj 11.00 Matineja. Film: Claudine (ZDA 1974, r. John Berry, i. James Earl Jones, Diahann Carroll) 12.30 Kronika TDF Celje 16.10 TV mozaik. Šolska TV (pon.) 17.25 Otroška oddaja: Marko na belem konju jaše 17.40 Mladinska oddaja: Pisma iz TV klobuka 18.25 Potrošniška porota: zdravila in pomožna zdravilna sredstva 18.45 Risanke in Obzornik 19.25 Zrno in vreme 19.30 Dnevnik in poročilo s seje skupščine SFRJ, nato Tednik 21.30 Nadaljevanka: Gosta Berling (r. Bengt Lagerkvist, 2. del) 22.30 Dnevnik 22.45 Aktualno: Manjšine - bogastvo Evrope (pon. 4. dela) 23.15 Videostrani	14.15 TVD Novice 14.20 Nadaljevanka: Veronica 15.15 Nad.: Il circolo Pickwick 16.15 Otroški spored 18.00 Nadaljevanka: Mamma Vittoria 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji med drugim: TRST — Povzetki intervjuja z evro-parlamentarcem KPI Rossettijem o listini manjšin GORICA — Razgovor s slikarjem Andrejem Kosičevim ob njegovih razstavah v KD MAČKOLJE — Staro orodje na ogled 19.30 TVD Stičiče in Mesto danes 20.00 Nanizanka: Mary Hartman 20.25 TVD Novice 20.30 Nadaljevanka: Storia di Anna (r. Salvatore Nocita, 1. del) 21.45 TVD Vsedanes 22.45 Film: La sposa illegittima (kom., r. R. Whorf, i. Ginger Rogers) 23.30 Koncerti pod zvezdami
CANALE 5	ITALIA 1	TELEFRIULI	RADIO TRST A	RADIO KOPER (slovenski program)
7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija 7.22 Risanke 8.10 Rubriki: News, 8.30 Pogovori 9.30 Nanizanka: General Hospital 10.30 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Kviz: Fantasia 15.00 Film: Ada Dallas (kom., ZDA 1961, r. Daniel Mann, i. Susan Hayward, Dean Martin) 17.00 Nanizanka: Alice 17.30 Kviz: Doppio Slalom 18.00 Variete: Ciao Enrico 18.10 Nan.: Super Vicky 20.00 Kviz: Tra moglie e marito, 20.30 Telemike 23.15 Variete: Maurizio Costanzo show - Night 0.30 Filmska rubrika: Première 0.40 Nanizanki: Gli intocabili, 1.40 Bonanza	i. Kenneth Moore, Lauren Bacall) 11.00 Nan.: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini 13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Sandy, Georgie, Mini Pony 14.30 Nadaljevanka: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore 18.15 Kviz: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Quincy 20.30 Film: Camera d'albergo (kom., It. 1981, r. Mario Monicelli, i. Vittorio Gassman, Monica Vitti) 22.20 Film: Vigilato speciale (dram., ZDA 1977, r. Ulu Grosbard, i. Dustin Hoffman, Harry Dean Stanton) 0.35 Nanizanki: Premiata agenzia Whitney, 1.25 Il Santo	12.20 Cannon, 13.20 Charlie's Angels, 13.20 Arnold 13.50 Variete: Smile 14.20 Glasbena oddaja: Deejay Television 15.05 Nanizanka: La famiglia Addams 15.30 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke David, Pollyanna, Holly e Benji, Mila e Shiro 18.00 Nanizanki: Star Trek, 19.00 Starkey e Hutch 20.00 Risanke: Piccola bianca Sibert, 20.15 Maple Town 20.30 TV film: V-Visitors 22.20 Nanizanka: Hardcastle e Mc Cormick 23.20 Dok.: Fish eye 23.50 Nanizanke: La strana coppia, 0.20 Cari professori, 0.50 Buffalo Bill, 1.20 Sembra facile, 1.50 Ai confini della realtà	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, (7.40) pravljica; 8.10 Od Milj do Devina (pon.); 8.40 Glasbeni almanah; 9.00 V znamenju RK; 9.20 Almanah; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Zbornik: Svet, v katerem živimo (1. del); 12.00 Duško Jelincič: Odhajanja; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Na goriškem valu; 14.50 Skice; 15.00 Bralni roman: Pod svobodnim soncem (34. del); 15.10 Zbornik (2. del); 16.00 Poezija slovenskega zapada; 17.10 Vokalna skupina L'homme armé iz Firenc; 18.00 Četrtkova srečanja: Begunci s soške fronte; 18.30 Glasbene skice.	13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Rubrika: Danes se spominjamo; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in kronika; 7.30 Poročila in pregled dnevnega tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Na val Radia Koper; 14.40 Reportaže, intervjuji in zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Črno na belem; 17.35 Aktualno; 18.00 Mladim poslušalcem; 18.30 S pesmijo in vižo od pokrajine do pokrajine; 19.00 Zaključek sporedov, nato prenos Radia Ljubljana.
RETEQUATTRO	ITALIA 1	TELEPADOVA	LJUBLJANA	RADIO KOPER (italijanski program)
8.30 Nanizanka: La grande vallata 9.15 Film: Frontiera a Nord Ovest (pust., VB 1959, r. Jack Lee Thompson,	8.30 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.20 Wonder Woman, 10.20 Tarzan, 11.20	12.30 Nadaljevanka: Una vita da vivere 13.30 Risanke 14.15 Nadaljevanki: Ai confini della notte, 15.00 Dancing Days 16.30 Risanke 17.30 Nanizanka: I ragazzi del sabato sera	5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Radijska igra; 8.35 Koncert; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Glasbene šole; 14.45 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Minute z...; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Zbornik glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Big Band RTV-Lj; 20.00 Četrtkov večer; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Popevke.	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.35 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Prirčno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.35 Vstop prost; 11.00 Srečanje; 11.15 Danes bomo govorili; 11.40 Popevka tedna; 12.00 Glasba po željah; 14.45 Edig Galletti; 15.00 L'Aquilone; 15.45 Počitnice po Jugoslaviji; 17.33 Bazar; 18.00 Video parade; 18.33 Zabavna glasba; 19.00 Narod in njegova glasba; 20.00 Nočni spored.
TELEQUATTRO	TELEQUATTRO	TELEQUATTRO	TELEQUATTRO	RADIO OPČINE
(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	10.00 Matineja, nato Glasba z vseh strani sveta; 19.00 Te zanima tvoja prihodnost, nato Nočni glasbeni spored.

Upepeljevalnik upravičeno razburja domačine Oblak dima nad Sovodnjami

Že leta prebivalci in upravitelji sovodenske občine opozarjajo na številna odprta vprašanja s področja varstva okolja, zlasti na onesnaževanje zraka, pri čemer ima upepeljevalnik za smeti nezamisljiv del. Tudi zaradi zračnih tokov, na katere vpliva bližina Soče in pa zaradi geomorfološke podobe tal je koncentracija škodljivih plinov in prahu v zraku na tem območju, zlasti v zimskem času, zelo visoka. Gornji posnetek je bil napravljen 5. novembra zgodaj zjutraj z mirenske strani. Zelo jasno je videti oblak dima in prahu nad zgornjim delom Sovodenj. Ta dan je bilo vreme jasno in vedro. Fotografski aparat je ujel celo mesec na nebu, ki se je nagibal k zatonu. Stanje je ob drugačnih vremenskih razmerah lahko še hujše. Posebej pozimi.

Sovodnje predstavljajo najnižjo točko ravnine na levem bregu Soče, nekakšno kotanjo. Žal menda doslej še ni bila napravljena resna analiza o premikanju zračnih tokov na tem področju, kakor menda tudi niso bile opravljene predhodne raziskave o posledicah gradnje večjih industrijskih obratov in drugih potencialnih onesnaževalcev okolja, pred kakršnimikoli odločitvami.

Še zmeraj je, kot kaže, v veljavi dosedanja praksa in v določenih krogih trmasto vztrajajo pri svojem. Tak je recimo tudi primer izbire lokacije za novi osrednji upepeljevalnik, ki naj bi ga zgradili prav na istem mestu, kjer je že stara naprava, ki že petnajst let, dan za dnem, na dokaj viden način onesnažuje ozračje v zgornjem delu Sovodenj.

V pokrajinskem svetu razprava o načrtu za posodobitev cest

Občine so to storile že pred kakšnim mesecem, v goriškem pokrajinskem svetu po so o srednjeročnem načrtu posodabljanja cestnega omrežja v deželi razpravljali na zadnji seji. Pokrajinski odbor je izdelal dokument, ki ga bodo poslali na Deželo "v upanju, da ne bo doživel podobne usode, kakor drugi predlogi", je v uvodnem pogoju dejal predsednik Pokrajine in pri tem nedvomno mislil na tako imenovane integrirane načrte pa tudi na posvetovanja in predloge o lokaciji upepeljevalnikov.

Predlog Pokrajine, ki je sicer dokaj splošne narave, je obrazložil odbornik Bressan, ki je dejal, da so pri njegovem sestavljanju upoštevali osnovno smernico: zagotoviti čimvečjo hitrost komuniciranja na mednarodnih in meddeželnih relacijah. V tem okviru sodi na prvo mesto preureditev in posodobitev avtocestnega odsepa Vileš-meja, ki naj bi ga preuredili v pravo avtocesto. Še zmeraj je aktualen predlog liberalizacije (oprostitve plačevanja cestnine) odseka avtoceste med Moščenicami in Vilešem, nujna je posodobitev državne ceste št. 14 med Ronkami, Beglianom in Pierisom, prav tako je nujna dograditev avtocestne povezave z letališčem in industrijsko cono v Trziču (na prvem odseku sicer že delajo). V predlogu Pokrajine so zajete še nekatere druge prometni-

ce — državna cesta št. 55 skozi Dol, varianta drž. ceste št. 56 med Gorico in Vidmom, pokrajinska cesta Trzič—Gradež z odcepom proti Fiumicellu itd. Govor je nadalje o dokončni ureditvi lastništva ceste vina in česenj (med Dolenjami in Števerjanom) ter o posodobitvi državne ceste št. 352, ki naj bi razbremenila promet za in proti obmorskim turističnim centrom v gradski laguni.

Predlog Pokrajine obsega tudi opozorilo na neurejenost tako imenovanih turističnih cest, asfaltiranih na podlagi zakona 32/65, in na potrebo, da se zagotovijo, v srednjeročnem načrtu, primerna sredstva za redno vzdrževanje.

V razpravi v pokrajinskem svetu so sodelovali Cislilin (KD), ki je opozoril, da je treba pomisliti tudi na ureditev cest na briškem območju (predvsem v vidu prekvalifikacije mejnega prehoda na Plešivem), Cej (PSI), ki je bil mnenja, da je treba določiti prednostno lestvico posegov, sicer bo zadeva ostala na ravni dobrih namenov. Ko je govoril o tem, pa ne bi smeli zanemariti zagotovitve ustrezne povezave treh gospodarskih polov na Goriškem (avtoport, pristanišče in letališče). Kritičen do načrta pokrajinskega odbora je bil komunist Cattunar (preveč splošen, ni jasno, kdo naj bi upravljal načrt posodabljanja). Tudi zato so se komunisti ob glasovanju vzdržali.

Amaterske gledališke skupine na odru Kulturnega doma

V goriškem Kulturnem domu se vsak večer vrstijo različne amaterske skupine v okviru revije »Teatro per Teatro«. Vsakokrat se je zbralo lepo število italijanskih ter slovenskih gledalcev, ki so z zanimanjem sledili dogajanju na odru. Po uvodni predstavi klasične Aristofanove komedije (naša fotografija nam kaže na odru goriške igralkske skupine Il Teatro di Alice) in torkovemu večeru sodobnega baleta, se je včeraj zvečer začelo tridnevno nastopanje tržaških amaterskih skupin v dialektalnimi deli. Drevi bodo nastopili Amici di San Giovanni z igrano *La villa de Scorcola*, jutri pa skupina Il Gabbiano z Svevovim delom *Drio le quinte*. V soboto bodo na vrsti Standrežci z Nušičevo igro *Poslanec*, zaključek pa bo v nedeljo s Plesnim teatrom iz Ljubljane, ki bo dal na oder *Alpsko sanjarjenje*. Začetek vsakokrat ob 20.30. Abonenti slovenske gledališke sezone imajo popust.

Od jutri v cerkvi v Podturnu koncertna sezona AGIMUS

Med številnimi glasbenimi prireditvami, ki se odvijajo v Gorici, ima že dolgoletno tradicijo koncertna sezona združenja glasbene mladine Agimus. Sezona se bo pričela jutri, v petek, 13. t. m., s koncertom organista Ciricina Micheletta. Koncert bo v cerkvi v Podturnu s pričetkom ob 20.30.

Sezona Agimus bo letos skupno obsegala šest koncertnih srečanj. Naslednji koncerti so predvideni po sledečem razporedu: 15. decembra instrumentalni ansambel na pihala Candela, Ziani, Nonini, Comand, Scarpa; 13. januarja 1988 recital pianistke Flavie Brunetto; 24. februarja kvartet Freschi, Bertoni, Bonomi, Cadedto; 30. marca nastop pianistov in flavtistov goriške glasbene šole; 22. aprila koncert orkestra Città di Gorizia, dir. Giorgio Magnarin, solista Maura Soro Percacci in Giorgio Samar. Vsi koncerti, razen prvega v Podturnu, bodo v avditoriju.

Vstop na koncerte je brezplačen za člane Agimusa. Člansko izkaznico si lahko nabavi vsakdo na sedežu (Ul. Scodnik 3) s plačilom 8 tisoč lir (6 tisoč za dijake).

Drevi prvo srečanje z avtorjem

V goriškem avditoriju bo drevi, ob 18. uri, prvo letošnje srečanje z avtorjem, ki ga prireja Goriška občinska uprava. Tokrat bodo predstavili pisatelja Elia Bartolinija, ki je pred kratkim izdal knjigo z naslovom *Ignazio di Loyola*. Bartolini je že govoril na podobnem srečanju v Gorici v letu 1978. Predstavil ga bo jezuit Giuseppe Pirola.

Razprava v pokrajinskem svetu

Zakon o goriški prosti coni mora veljati za daljše obdobje

Goriški pokrajinski svet je dobršni del predzadnje seje namenil razpravi o obnovi zakona o goriški prosti coni ter s tem v zvezi soglasno izglasoval tudi dokument. Kakor znano, bo 31. decembra letos prenehal veljati ukrep, ki predvideva carinske olajšave in ugodnosti za prebivalstvo na Goriškem, kakor tudi za industrijski sektor. Doslej (po 31. decembru 1985) je bila veljavnost olajšav in ugodnosti že dvakrat podaljšana, vendar vsakokrat samo za dobo enega leta, kar - po mnenju večine razpravljavcev - zaviralno vpliva na realizacijo novih gospodarskih pobud v industrijskem sektorju.

Izhodišče za razpravo o obnovi zakona o prosti coni je bil dokument, ki so ga že pred časom vložili komunisti. Soglasno je bilo odobreno besedilo, ki ga je sicer pripravil pokrajinski odbor, ki pa v bistvu povzema vsebino predloga KPI. »Pokrajinski svet ponovno naglašuje nujnost obnove zakona o prosti coni za neomejeno razdobje, v slučaju časovne omejitve pa za razdobje, v katerem bi bilo mogoče uresničiti smotno politiko investiranja s strani podjetij. Pokrajinski svet nadalje predlaga, da se v zakonsko besedilo vnesejo inovativni elementi, ki so bili predloženi že v postopku sprejemanja zakona 50/87, posebej pa še glede povečanja predstavnosti krajevnih ustanov

v razširjenem odboru Trgovinske zbornice«. Tako se glasi najpomembnejši del dokumenta.

V razpravi so poleg predsednika Cumpete in odbornika Tomata sodelovali svetovalci Poletto (KPI), Bergamin (KD), Cej (PSI) in Cosma (MSI). Precej besedi je bilo prav glede roka veljavnosti novega zakona. Optimalno rešitev bi predstavljala zakon, ki ne bi določal časovnih omejitev, minimalni rok pa naj bi bil tri leta.

Med razpravo je bilo slišati tudi nekaj ne ravno vzpodbudnih ugotovitev o tem, da bi težave v vladi, ki so se prav te dni spet zelo zaostrile, utegnile zelo neugodno vplivati na postopek za obnovo zakona.

Pokrajina na zasedanju zbornic Ital-Jug

Goriška pokrajinska uprava bo aktivno prisotna na zasedanju mešane italijansko-jugoslovanske in jugoslovansko-italijanske zbornice, ki bo 26. in 27. t. m. v Gorici. Tako je na torkovi seji pokrajinskega sveta zagotovil predsednik Cumpeta na izrecno vprašanje načelnika svetovalske skupine KPI Silvina Poletta. Zasedanju pripisuje Pokrajina izreden pomen, posebno v trenutku zaostrovanja gospodarskih težav v sosednji Jugoslaviji.

Oktober na mejnih prehodih na Goriškem

Preko osemsto tisoč oseb je oktobra letos prestopilo mejo na mejnih prehodih na Goriškem. Večji delež pripada tako imenovanemu maloobmejnemu prometu. S prepustnico je namreč prestopilo mejo kar 557 tisoč oseb, ali dvakrat toliko kakor s potnimi listi. Tako v mednarodnem, kakor v maloobmejnem prometu, prevladujejo italijanski državljani. S potnimi listi jih je mejo prestopilo 131.711, s prepustnico pa 314.398.

Ob upoštevanju gornjih podatkov, je mogoče zapisati, da v poprečju vsak dan prestopi mejo nad 25 tisoč oseb. In to samo na Goriškem. Gre za pojav, ki ni zanemarljiv.

V Kulturnem domu v Gorici
Gostovanje SNG - Drama iz Ljubljane

Bertolt Brecht

Malomeščanska svatba

Režija EDVARD MILER

V ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30
Abonma red A
V torek, 17. t. m., ob 20.30
Abonma red B

prispevki

Ob 10-letnici smrti Rudolfa Devetaka, daruje sin Leopold z družino 50 tisoč lir za Kulturno-sportno središče na Vrhu. Za združenje Pionier volonteri del priložnosti soccorso so v razne namene darovali: Francesco Perazza 50 tisoč; Francesca La Sorsa 50 tisoč; Maria Perisotto 30 tisoč; Alice Mauri 7 tisoč; Alfredo Zonch 100 tisoč; Cecere Malfatti 40 tisoč; Maria La Stella 45 tisoč; Maria Dobnich 5 tisoč; Alma Perisotto 30 tisoč; Antonietta Hoff 5 tisoč; Ines Salvan 5 tisoč; Angela Dornic 30 tisoč; Adelina Leban 80 tisoč; Anna Ricciardi 50 tisoč; Rosa Princi 3 tisoč; Giuseppina Danelli 10 tisoč; Luigi Olivo 5 tisoč; Rosa Princi 2 tisoč; Antonio Mezzolo 10 tisoč; Franco Narduzzi 80 tisoč; Firmina Zin 60 tisoč; Maria Leghissa Francovic 50 tisoč; Vitalina Leghissa 20 tisoč; Elsa Battello 10 tisoč.

Za Zeleni križ so v razne namene darovali: družine Bulfoni, Polese in D'Acchillo 90 tisoč; Ida Kollmann 30 tisoč; sestra Iolanda in nečaka Luciano in Silvana Spangher 100 tisoč; mama Alda Kustrina 100 tisoč; družina Rivolt iz Koprivnega 50 tisoč; družina Squaldino 20 tisoč; Lidia Germech 20 tisoč; Maria Tomadin 20 tisoč; Zdrženje rejcev (Associazione provinciale allevatori) iz Gorice 150 tisoč; Zena Franca Orzana 100 tisoč; zakonca Aromolo 30 tisoč; Elisabetta Ciuffarin vdova Gallina 20 tisoč; družine Beltram, Tullisio, Spacapan, Di Giorgio, Mercadante in Saksida 80 tisoč; Eliana in Edi De Nicolo 50 tisoč; učno in neučno osebo srednje šole Virgilio z Gorice 130 tisoč.

koncerti

V Kulturnem domu v Novi Gorici bo danes, v četrtek, 12. novembra, ob 20.15 koncert Komornega orkestra Latvijske filharmonije iz Rige. Dirigent Tovij Lifsic; solist Stanko Arnold, trobenta.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Beverly hills cop 2«.
VERDI 18.30-21.30 »L'ultimo imperatore«.
VITTORIA 17.30-22.00 »Poker di donne«.
Prepovedan mladimi pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »College girls — La scuola supersexy«.
Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »Cronaca di una morte annunciata«.

Nova Gorica

SOČA Ni predstave.
DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita, Ul. Don Bosco 175, tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
Comunale (Občinska lekarna), Ul. Terenziana 26, tel. 44387.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Marije Čotič por. Čuk

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami žalovali in počastili njen spomin.

Sorodniki

Ljubljana, Vrh, 12. novembra 1987

Jutri spet delovna seja občinskega sveta v Gorici

Za sedaj še ni predloga sklepa o vodenju del na avtoportu

Po dvomesečnem premoru bo jutri zvečer spet seja goriškega občinskega sveta. Zadnja delovna seja je bila 14. septembra, pred tednom dni pa so občinski svetovalci sejali dva dni, da bi preučili ostavko župana ter odborikov, ki so jo z večino glasov obdili.

Spet delovna seja, torej. Svetovalci so dobili kar zajeten paket vprašanj, s katerimi se bodo soočili. V glavnem gre za ratifikacijo sklepov, ki jih je v tem času sprejel ožji odbor. Ni pa na dnevnem redu sklepa o poveritvi vodstva del na avtoportu, tj. sklepa, ki, zavržen, je bil razlog za prej

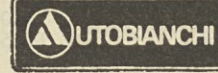
omenjene ostavke. Očitno je, da si niso niti v ožjem odboru niti v večinski koaliciji docela na jasnem, kako ukrepati dalje.

V glavnem gre za javna dela, popravila, ukrepe v zvezi z osebjem. Povejmo, da bodo vzeli v službo dva redarja in tudi novega poveljnika, saj je polkovnik Gruden pred nekaj meseci bil upokojen. Svetovalci bodo jutri v glavnem spravili s pozornice vrsto sklepov, pomembnejši pridejo na vrsto najbrž že prihodnji teden, saj bo moral občinski svet nadoknaditi zamudo.

AVTOKLEPARSKA IN MEHANIČNA DELAVNICA

ZORGNIOTTI

&
PIU

Prodaja novih in rabljenih avtomobilov

KRMIN - Industrijska cona - Telefon: 0481/60595

Raziskovalno delo Franceta Bernika Monografska študija o Ivanu Cankarju

Če je morda danes zanimanje za branje Cankarja, vsaj pri našem mladem rodu uplahnilo, pa to ne pomeni, da je proučevanje Cankarjeve umetnosti končano. Kljub temu da je kritična izdaja Cankarjevega zbranega dela v zbirki zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev zaključena, pa slovenski literarni zgodovinarji prav temu velikemu pisatelju, še vedno posvečajo svojo pozornost. Dokaz temu je tudi najnovejša knjiga, ki jo je napisal France Bernik in pod naslovom »Ivan Cankar, Monografska študija«, izdala Državna založba Slovenije. Dobrih 250 strani obsegajoča študija profesorja Bernika pomeni torej nov doprinos k proučevanju Cankarjevega literarnega ustvarjanja z novimi pogledi avtorja na Cankarja in njegovo umetniško ustvarjalnost. Zlasti še, ker gre ne samo za nova avtorjeva dogajanja, temveč tudi za nov pristop in nova izhodišča pri tem proučevanju. Razen tega pa se zdi, da pomeni to Bernikovo delo tudi nek zaokrožen zaključek Bernikovega proučevanja Cankarja.

France Bernik, znani slovenski literarni zgodovinar, predavatelj na univerzah v Zagrebu in Beogradu, sedaj znanstveni svetnik v Inštitutu za slovensko literaturo in literarne vede pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, redni član SAZU, je Cankarju posvetil velik del svojega znanstvenega dela. Za zbirko slovenskih klasikov je uredil sedem knjig Cankarjevega zbranega dela, poleg številnih razprav in študij, posvečenih Cankarju, je njemu posvetil tudi dve knjigi: »Cankarjeva zgodnja proza« in »Trilogija Cankarjeve proze«, tako je sedanja knjiga že tretja monografija posvečena temu velikemu slovenskemu pisatelju. In prav sedanja študija, ki zajema celoten Cankarjev opus in ga vrednoti iz novih izhodišč, vse pa v okviru tedanjih evropskih literarnih tokov, pomeni torej prav gotovo določen zaokrožen vrh Bernikovega proučevanja Ivana Cankarja.

Bernikova študija obsega devet poglavij. Uvodno poglavje govori o slogovnem pluralizmu v umetnosti moderne, sklepno pa povzema avtorjeva dognanja in jih strne v zaključke. Sedem osrednjih poglavij pa že s svojimi naslovi (Cankar med poezijo in pripovedništvom, Od tradicionalne kratke proze do modernega romana, Proza med hrepenenjem in satiro, Razvojne vzporednosti v dramatik, Uporništvo in resignacija v socialni pripovedi, Preobrat v dramskem delu, Nova kratka proza) kaže, kako je Bernik v tej študiji kompleksno obravnaval Cankarjevo umetnost, obenem pa, kako je Cankarjevo literarno ustvarjanje obdelal s staljša tematike in literarnih zvrsti.

Bernik uvodoma ugotavlja, da literarni slogi in svetovnonazorske tendence, ki sestavljajo pojav moderne, niso vdiralne v slovensko književnost (in tudi ne avstrijsko) postopoma, v takem zaporedju kot v drugih literaturah zahodne Evrope, temveč so se pojavile skupno. Zato je tudi pri naših pisateljih - in tudi Cankarju - prisotnih hkrati več »ustvarjalnih postopkov«, pri istem pisatelju celo v istem delu. Gre torej za nek idejni in oblikovni pluralizem, ki je vseskozi viden tudi pri Cankarju in zaznaven v njegovem delu.

Cankar je nastopil umetniško pot kot lirski pesnik postromantičnega pesništva, ki je predstavljalo izhodišče za moderno liriko. Toda Cankar se je že po prvi svoji zbirki načelno odpovedal poeziji in preusmeril v prozo. V prvem obdobju je bila to kratka proza tradicionalne in moderne vnetne črtice. V tradicionalni kratki prozi je prisotna avtobiografska tematika, ki izraža subjektivno naravnost mladostne proze. Ob prelomu stoletja stopijo pri pisatelju v ospredje novela, povest, roman in ne nazadnje tudi dramska dela. Najplodnejše obdobje - dunajsko obdobje - se začne v začetku stoletja in traja do leta 1909. Odtujeni človek postane središče Cankarjeve obsežne in romaneskne proze. Ta proza se navezuje na kritiko meščanske družbe. V tem obdobju, ki je za pisatelja najplodovitejše, nadaljuje tudi z avtobiografsko prozo, ki je bila začeta že z mladostnimi tradicionalnimi črticami. Kot posebna skupina se v tem dunajskem času razvija proza hrepenenja. Hrepenenje ima pri Cankarju različne pojavnosti. Kontinuiteto s predunajskim časom kažejo tudi pripovedi na ljubezensko temo, kljub nekaterim idejnovsebinskim in psihološkim spremembam, ki jih v ljubezenske zgodbe prinaša literarni razvoj. V

mladostni črtici ima korenine tudi Cankarjeva dunajska satira. In prav v razponu med hrepenenjem ter satiro, ki označuje Cankarjevo dunajsko prozo se kaže tudi Cankarjevo dramsko delo, katerega vrh predstavljata dve deli družbeno kritične in satirične dramatike.

Seveda pri tem dunajskem obdobju Cankarjevega ustvarjalnega dela ni mogoče prezreti tem iz socialnega življenja, ki jih je razvil bodisi v povesti bodisi v romanu. Potem sledi zadnje Cankarjevo obdobje življenja in ustvarjanja, ko se je pisatelj preselil v Ljubljano. Hlapi so v dramatik tisto delo, ki daje globlji vpogled v preusmeritev Cankarjeve literature iz dunajske v ljubljansko. In v tem zadnjem obdobju postane vodilna oblika Cankarjevega umetniškega izražanja spet črtica, ki ohranja nekaj tematskih in idejnih značilnosti dunajskega časa. Poslednji val obsega tri materinske črtice; najčistejša avtobiografska izpoved je Moje življenje. Na koncu pa se pisatelj vrne še k zgodovinskemu dogajanju ter približa ekspresionistični umetnosti. Tako kaže Cankarjevo literarno ustvarjanje notranjo sklenjeno podobo. Ne samo tloris zvrsti (pravi Bernik na koncu sklepne glave) in oblik izražanja, znotraj katerega prevladuje najprej črtica, potem srednje obsežna proza, roman in drama ter na koncu spet črtica, tudi razvojna krivulja od mladostne usmeritve k evropskim literaturam do obrata k sebi, do poglobitve individualne in narodne identitete v delih zadnje dobe, potrjuje organsko koherentnost Cankarjevega umetniškega kozmosa.

Bralec, pa naj bo to študent, proučevalec ali ljubitelj Cankarjeve umetnosti bo tako v tej Bernikovi monografiji dobil pregledno sintetično študijo o Cankarju in njegovi literaturi, tako da bo nedvomno lahko iz nje obogatil svoje vedenje o pisatelju in njegovi umetnosti. Če je bil avtor dela pri tem jasn, pregleden in vseskozi razumljiv, je to še posebna odlika tega dela, ki jo pri podobnih delih marsikdaj pogrešamo. Avtorjev izrazito oseben pogled na pisatelja in na njegovo umetnost ter idejno sporočilo, kar vse odstopa od tradicije naše literarne vede, je tej študiji samo v prid. (Sl.Ru.)

Razstava v koprski knjižnici

Karadžić in Poglutka

Ob 200-letnici rojstva velikega srbskega prosvetitelja, jezikoslovca in etnografa Vuka Stefanovića Karadžića, ko se vsepovsod po domovini in marsikje tudi izven nje vrstijo spominke razstave, predavanja in simpoziji o tem velikanu moderne srbske kulture, želi koprski knjižnica opozoriti na zanimiv knjižni primer, ki ga hrani med svojimi raritetami.

Gre za »Narodne srpske poslovice« (Narodni srbski pregovori), ki jih je Karadžić izdal leta 1836 na Cetinju. Primer, ki ga hrani koprski knjižnica, je zanimiv iz več razlogov. Na notranji strani ovojnice nosi knjiga rokopisno posvetilo v cirilici s Karadžićevim podpisom.

Transliterirano v latinico se posvetilo glasi: »Gospodinu Josipu Poglutki za prijateljski spomen. U Trijestu 4. sept. 838.«

Iz posvetila je moč razbrati, da je Karadžić leta 1838 poklonil svojo knjigo Josipu Poglutki. S Poglutkovo osebnostjo se je precej ukvarjal zgodovinar in ravnatelj koprski knjižnice Miroslav Pahor, vendar kot vse kaže, mu ni uspelo najti željenih podatkov. Med drugim takole pravi: »Kdo je bil ta Poglutka, mi ni bilo mogoče zvedeti niti iz pregledanih virov, niti od še živčih oseb...« Po mnenju nekaterih naj bi bil Josip Poglutka profesor češkega rodu, ki je poučeval na koprski gimnaziji, izobražen in razgledan mešanec ter velik ljubitelj knjig. Imel je bogato knjižnico, ki je štel preko 1000 enot. Skoro vse to gradivo (960 enot) pa je leta 1882 daroval knjižnici mestne občine z namenom, da bi le-ta v bodoče odprla javnosti knjižnico, kjer bi lahko znanstveniki študirali domačo zgodovino, književnost in druge znanosti, ali kot pravi: »Perchè i nostri studiosi possano interessarsi di cose patrie, di letteratura ed altre scienze.«

V Poglutkovi zbirki je bilo predvsem mnogo jezikoslovnih del in slovarjev in pomembno je, da so z njegovo zbirko prišle v koprsko knjižnico prve slovanske knjige (Kopitar, Murko, Metelko, Safarik, Hanka, Konečný, Došenović, Dobrovsky,... ter Karadžić). Torej tudi knjiga, kateri je članek posvečen.

Karadžićevo posvetilo na knjigi, ki jo je daroval Josipu Poglutki, je datirano v Trstu, po čemer lahko sklepamo, da se je Karadžić prav v Trstu srečal ali spoznal s Poglutko. Namreč znano je, da je Karadžić pogosto potoval v Trst, kjer je študiral eden od njegovih sinov in kjer je imel veliko prijateljev in bralcev med pripadniki srbske etnične skupnosti, ki mu je pogosto tudi materialno pomagala pri izdajanju knjig. Morda je bil tudi Josip Poglutka eden od njegovih zvestih bralcev ali mecenov? Vsekakor bi bilo zanimivo razvozlati, kakšno je bilo njuno razmerje, oziroma kaj ju je zblíževalo.

VILMA KRAPEŽ

■ V modrem salonu hotela Union je bila v ponedeljek predstavitev jugoslovanske izdaje LP plošče Opus Dei skupine Laibach, ki so se je udeležili tudi glasbeniki omenjene skupine. Plošča je pravzaprav prva uradna izdaja Laibacha v Jugoslaviji, kakor je v uvodnem govoru povedal Igor Vidmar.

O delu skupine Laibach je spregovoril tudi njen član »tovariš Ivan«, ki je dejal, da se politično in estetsko na njihovi poti držita za roke, zato smatrajo sebe, ki ustvarjajo novodobno umetnost, za politike, arhitekta, inženirje.

V svojih vrstah potrebujejo ljudi, ki so dobri ekonomisti, obrtniki, vojak, ljudi, ki bodo v tem času v svojih škornjih trdno stali, plašče pa obračali, če bo potrebno.

Druga letošnja premiera PDG

Mladinska igra Tičev Jaka

Da gre za lepo pravo pravljico, o tem ni nobenega dvoma. Tičevjaka, ki se je prej imenoval Bukovjaka, reši v zimi komaj izvaljene ptičke. Greje jih pod svojo kapo, ptički pa mu v znak hvaležnosti bistrijo pamet, razveseljujejo ga in mu dajejo nasvete. Z njimi pa ima tudi preglavice: odkar jih je vzel pod kapo se ne more več odkrivati, da ne bi živalice ozeble. To pa ima neljube posledice v Ul. snetih klobukov, kjer prebiva kraljevi podsekretar, pred katerim pa se je treba odkrivati in mu s tem izkazovati vdanost in spoštovanje. Tičevjaka se seveda več ne odkriva in pade v nemilost. Vse dotle, dokler kraljica ne priredi tradicionalnega praznika za vse čudake kraljestva. Na veselico je povabljen tudi Tičevjaka in kraljica, ki pod krono tudi varuje ptičke, se seveda zaljubi vanj, naredi ga za kralja in srečno vlada kraljestvu, v katerem je za živali pravi raj. Seveda, vmes je še vse polno drugih dogodivščin, ki delajo zgodbo zanimivo, duhovito, gledljivo.

S to mladinsko uprizoritvijo je Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice v tork postavilo na oder svojo drugo premiero. »Tičev Jaka« je igrice vzhodnonemškega pisatelja Alberta Wendta (v slovenščino jo je prevedla Mojca Kranjc), ki jo je za novogoriško prizorišče oblikoval režiser Božo Sprajc. Mladinska igra je zelo tekoča, tudi duhovita in povsem logično izpeljana v smislu tipičnih kontrastistikij te zvrsti, najbrž pa je primernejša za že starejše otroke, ki so pravljic ali gle-

dališča že navajeni. Mlajši bodo seveda tudi prišli na svoj račun, a ne v taki meri kot ostali. Sicer je treba reči, da je to lepa postavitev, pri kateri nas moti edinole scenografija Marije Lucije Stupica (bila je tudi kostumografka). Izoblikovala je namreč prostor v smislu scenografij Mete Hočvarjeve in predvsem glede škripajočega poda, ki se lahko tu pa tam tudi osvetli, ne vidimo njegove funkcije. Ostalo pa, kot rečeno, teče prav gladko in po olju, popestreno z glasbo (avtor Jani Golob) in pesmijo.

V tej zanimivi predstavi so sodelovali še Milan Jesih (dramaturg in lektor), Janez Mejač (koreograf), Milan Podlogar (oblikovalec luči) in seveda igralci, ki so esenca vsake igrice. Boris Kerč je bil Tičevjaka, dobri gozdni mladenič in pozneje prav tako dobrodušni kralj, njegova žena je bila Dragica Kokot, kraljevi podsekretar Sergej Ferrari (najbrž najbolj posrečena in najbolj izstopajoča figura), kraljica Teja Glažar, ptičji mladič Nevenka Vrančič, Barbara Babič in Mojca Mirič, ptičja mati Nevenka Sedlar, strašni razbojnik Jimmy Gorjača Ivo Barišič, Fred Vihrač in harmonikar Izток Mlakar, Vatevidka Breda Urbič in specialist Darko Komac. Nekateri figure so bile prav posrečene in humorne, tako da se je mlado občinstvo lahko brez težav prepustilo toku odrskega dogajanja.

MARIJ ČUK

Celentano, Fantastico in Cicciolina

Neposredni prenosi velikih zabavnih oddaj, kot je na primer Fantastico, povzročajo vodstvu RAI vrsto preglavic. Ko je v soboto stopil na oder veliki pozabljenec Celentano in začel razlagati svoj credo, se je marsikateremu voditelju povišal krvni pritisk. Bogve koliko rdečih nosov je osuplo zrlo (kolikor pač nos lahko v nekaj zre) v pečev nastop.

Celentano vse pozabi, najtežje pa mu gre, ko mora razlagati dobrodelno akcijo znanega pralnega praška. Za naselje, ki ga gradijo v Afriki je potrebna določena količina opeke, ena opeka stane tisoč lir, v pralnem prašku najdemo (vsaj mislim, da je tako) položnico, vsak zapíše nanjo tisoč lir in jih pošlje po pošti. Zgodba je strašno dolga, Celentano pa potrebuje za razlago vrsto pomagačev, drugače se neusmiljeno zaplete v megli pozabe.

Ko je spregovoril o referendumu in o tem, kaj bi on napravil z glasovnico, pa so mu prihajale besede iz ust v dokaj logičnem zaporedju. Njegov poziv gledalcem je bil briljanten: na glasov-

nico naj napišejo misel, da je lov nasprotnik ljubezni. Počilo je kot v najhujši nevihti. Celentano pa je vsemu italijanskemu narodu razlagal, da ni vedel, da je volilnica neveljalna, če jo popíšeš z mislimi ali drugačnimi napismi. Možakar je šel na volišče, kjer so mu baje dvakrat razložili, kako naj voli. Očitno Celentano nima velikega talenta za biti volivec, saj so mu tudi na RAI ničkolikokrat povedali, da se na glasovnice ne piše sloganov, ampak da se s križem prečrta DA ali NE, ko gre za referendum. Medtem ko Celentano razmišlja pa še naprej grmi, sedaj se je začelo o zadevi zanimati sodstvo, saj je bil sobotni shod v bistvu protizakonit. Pa še to je, veljaki RAI se Celentano bojuje, v bistvu je redkobeseden, ko pa spregovori, ne veš, kaj mu pride na pamet.

Morda bi ga veljalo zamenjati kar s Cicciolino. Ona je še manj zgovorna, vendar ima veliko napako: rada se do golega sleče. Stripiz na Fantastico bi bil vseeno prevelik zalogaj, posebno ko

bi se bližal čas božiča. In če bi še Cicciolina pričela pridigati? Pevec je ves ogret za uboge ptičke, ki jih lovci streljajo. Pošlanka bi po vsej verjetnosti ostala pri isti temi, vendar bi čvekala o čisto drugih ptičkih in lovcih.

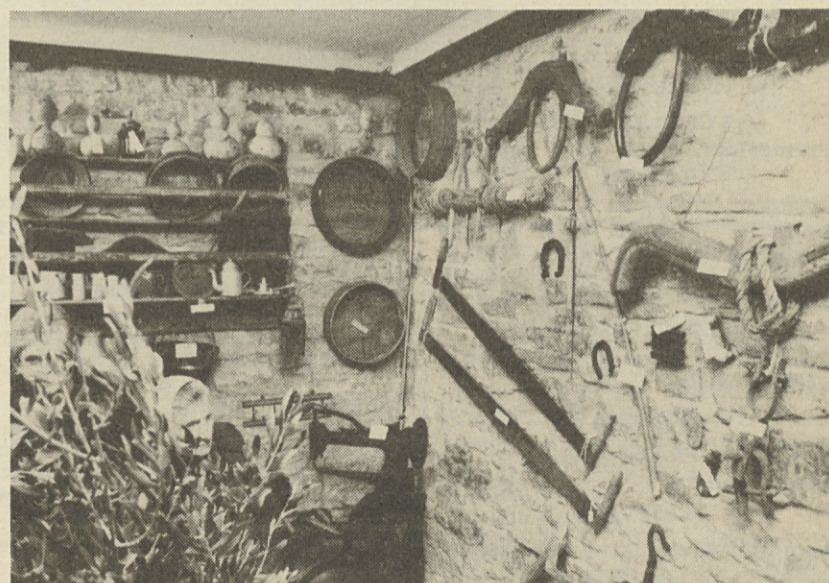
Ubogi Agnes, ubogi Manca! Zvezdnike sanjata kot pijanci bele miši.

Navadni smrtniki pa se pripravljamo v dejstvo, da čim manj veš, čim dlje prideš. Celentano potrebuje poseben tečaj, da se nauči glasovati, veliko več truda mu je potrebno kot pa sklerotičnemu upokojencu, pa glejte, kaj je Pevec, filmski igralec, glavni na Fantastico itd! Koliko bolje je, če ti bog ne da talentov za spoznanje!

Strokovno usposobljena oseba postane dolgočasna, predvidljiva, enosmerna. Pri amaterju pa nikoli ne veš, kdaj bo padel z odra, pozabil osnovni tekst in vprašal ruskega režiserja, kaj meni o italijanskem nogometnem klubu.

ACE MERMOLJA

Prireditvi v fotografiji

Prejšnji konec tedna je bilo v naših krajih več zanimivih prireditve. Tako so v Mačkoljah odprli razstavo starega kmečkega orodja in posode (na ogled do 15. t. m.), v Ricmanjih pa je bilo že v soboto odprtje razstave koprškega likovnika Toma Vrana. Prisotne je pozdravil tudi predsednik ZSKD Ace Mermolja

Nogomet: v odločilni kvalifikacijski tekmi za EP z Anglijo

Jugoslovani klavrno izločeni

Jugoslavija - Anglija 1:4 (0:4)

STRELCI: v 3. min. Berdsley, v 16. min. Barnes, v 19. min. Robson, v 24. min. Adams (vsi Anglija), v 80. min. Katanec (Jug.).
 JUGOSLAVIJA: Ravnić (v 46. min. Radača), Zo. Vujović, Baljić, Katanec, Elsner (v 27. min. Janković), Hadžibegić, Stojković, Mišić, Vokri, Baždarević, Zl. Vujović.
 ANGLIJA: Shilton, Stevens, Sansom, Steven, Adams, Butcher, Robson (Reid), Webb (Hodde), Berdsley, Lineker, Barnes.
 SODNIK: Michel Vautrot. GLEDALCEV: 60 tisoč. OPOMIN: D. Stojković.

Obstaja več vrst porazov. So tisti, ko se bori do skrajnih mej svojih sposobnosti in še več, tako da imaš na koncu čisto vest, so pa tudi tisti, ko naravnost sramotno pustijo, da v prvih minutah igre ter nato nadaljujejo tekmo pač le zato, ker jo morajo zaključiti. Sinoči se je v Beogradu zgodilo prav slednje. Jugoslavija je že po 24 minutah na domačem igrišču gladko izgubljala s štirimi goli razlike, tako da se je obetala prava »epična« katastrofa. Na srečo so se nato Angleži naših neboljnih nogometov usmili, popustili svoj pritisk ter celo dovolili Jugoslovonom, da so dosegli zadetek, s katerim so se le omilili pravo državno športno sramoto.

Anglija se je s sinočnjem gladko zmago, katero ni napovedoval niti najbolj

strasten navijač, uvrstila v finalni del evropskega nogometnega pokala, ki bo na sporedu prihodnje leto v Zahodni Nemčiji. Vsekakor si ta ekipa, ki je uravnovešena mešanica nogometnih »fantazistov« in »obrtnikov«, to uvrstitev zasluži, saj je, letos že drugič (po domači zmagi z 2:0) pregazila Osimove varovanje.

Sinočnja tekma je bila, kot rečeno, pravi angleški monolog, h kateremu so prispevali svoje tudi izredno, naravnost začetniško navjni jugoslovanski branilci. Dovolj, da pomislimo, kako je prišlo do prvih dveh zadetkov, ki sta že na samem začetku prehitro imenovanega »srečanja stoletja« (?) popolnoma pokopala vse ambicije jugoslovanske državne reprezentance. Že

po treh minutah igre je hotel Elsner podati žogo svojemu vratarju Ravniću, vendar pa se sploh ni zavedel, da se mu je za hrbtom pojavil hitri Berdsley, ki mu je izmaknil žogo ter premagal zaprepadene vratarja.

Podobno naivnost je nekaj minut kasneje spet storil Elsner, ki je prejel žogo od vratarja, vendar v kazenskem prostoru, tako da je zelo natančen sodnik Vautrot piskal indirektni strel v kazenskem prostoru. Slednjega je mojstrsko izvedel Barnes in dokončno zapечатil izid srečanja. Šokiranega Elsnerja je kmalu nato zamenjal Realov igralec Janković. V vsem nadaljevanju tekme nismo nato imeli kaj videti, razen Katančevega zadetka, ki je z razdalje nekaj metrov z glavo ukanil v tej tekmi povsem brezdelnega angleškega vratarja.

IZJAVE PO TEKMI

IVAN OSIM (zvezni trener jugoslovanske reprezentance): »Odločujoče so bile grobe napake, ki smo jih naredili na začetku srečanja. Nato smo le pazili, da bi prešli čim manj zadetkov. Vedeli smo, da je to borba živcev, mi pa smo psihološko popolnoma odpo-

vedali. Preveč smo bili nervozni in to se nam je maščevalo.«

SREČKO KATANEC (strelec edinega gola Jugoslavije): »Po takem začetku tekme je bilo nemogoče karkoli popravljati.«

BOBBY ROBSON (angleški trener): »Za nas je bila to izredno važna tekma. Nanjo smo se pripravili optimalno, tako fizično kot psihično. Igrali smo zelo agresiven pressing, vsi moji igralci pa so bili tokrat izredni.«

GARY LINEKER (igralac Anglije): »Odločil je izreden začetek naše ekipe. Že res, da so oni marsikaj zgrešili, vendar pa so to storili zato, ker smo izvajali močan pressing.«

SKUPINA 4

VČERAŠNJA IZIDA

Jugoslavija - Anglija 1:4 (0:4)
 Severna Irsko - Turčija 1:0 (0:0)

LESTVICA

Anglija	6	5	1	0	19:1	11
Jugoslavija	5	3	0	2	10:7	6
S. Irsko	6	1	1	4	2:10	3
Turčija	5	0	2	3	0:13	2

PREOSTALI SPORED

16.12. Turčija - Jugoslavija

Šah: Kasparov - Karpov

Tokrat bled remi

SEVILLA — Dvanajsta partija za naslov svetovnega šahovskega prvaka med Kasparovom in izizvalcem Karpovom je bila vse prej kot zanimiva. Nasprotnika sta taktizirala, predlog prvaka za remi pa je presenetil vse prisotne gledalce v sevilskem gledališču Lope de Vega in šahovske komentatorje. Partija se namreč sploh dejansko še ni začela, vseeno pa se je Kasparov odločil za brezkrvnen remi, ki ga je prvak, ki je vodil črne figure, takoj sprejel. Izid je sedaj 6,5:5,5 (v zmagah 3:2) za prvaka, naslednja partija pa bo na sporedu jutri.

KASPAROV - KARPOV (Damin gambit): 1. c4 e6; 2. Sc3 d5 3. d4 Le7; 4. cd5 ed5; 5. Lf4 Sf6; 6. e3 Lf5; 7. Sge2 0-0; 8. Tc1 c6; 9. Sg3 Le6; 10. Ld3 Te8; 11. Db3 Db6; 12. Dc2 Sbd7; 13. 0-0 g6; 14. h3 Lf8; 15. Sge2 Tac8; 16. Dd2 Sh5; 17. Lh2 Sg7; 18. g4 Dd8; 19. f3 Sb6; 20. b3 La3; 21. Tc2 remi.

Ostale kvalifikacijske tekme za EP Irska in Danska kvalificirani... brez boja

RIM — Poleg Anglije sta si tudi Irska in Danska zagotovili nastop na sklepem delu EP in to... ne da bi igrali! Irci grede naprej namreč zaradi neverjetnega poloma Bolgarov, ki so doma klonili pred že izločeno Škotsko, čeprav jim je za prvo mesto v skupini zadostovala že točka. Odločilni zadetek je za Škote dal McKay le tri minute pred iztekom srečanja. Danca pa je razveselilo dejstvo, da Walesu ni uspelo zmagati na gostovanju pri Čehoslovaki. Izid 2:0 sta v 32. oz. 90. minuti zapečatila Knofliček in Bilek.

Neodločen izid v Oportu med domačo Portugalsko in Švico še najbolj koristi Italiji in Švedski, saj bi v primeru zmage Futre in tovariši še lahko ogrozili obe reprezentanci, ki se bosta to soboto srečali v Nepalju. Tekma je bila vesekoli zanimiva, Portugalci pa so naleteli na odlični granitni zid urejenih in solidnih švicarskih branilcev. Dodati je treba, da si je Švica sinoči popolnoma zaslužila neodločen izid, kar ovrednoti nedavno Vicinijevo taktiko, ko ni hotel pred kratkim na tekmi proti Švici vteigati ničesar in se je zadovoljil z bled predstavo in neodločenim izidom.

V skupini 5 so Poljaki v svoji zadnji kvalifikacijski tekmi z golom Lesiaka v 74. minuti v Ciperu. Nizozemska je že uvrščena, razen, če ji tekmovalna komisija UEFA ne bo odvzela točki po zmagi nad Ciprom (8:0), na kateri je moral Ciper zamenjati vratarja, ki ga je zadela petarda.

SKUPINA 2

VČERAŠNJI IZID

Portugalska - Švica 0:0

LESTVICA

Švedska	7	4	2	1	11:3	10
Italija	6	4	1	1	11:3	9
Portugalska	6	1	4	1	5:5	6
Švica	7	1	4	2	8:8	6
Malta	6	0	1	5	3:19	1

PREOSTALI SPORED

5.12. Italija - Švedska; 20.12. Portugalska - Malta

SKUPINA 5

VČERAŠNJI IZID

Ciper - Poljska 0:1 (0:0)

LESTVICA

Nizozemska	7	5	2	0	16:1	12
Grčija	7	4	1	2	12:10	9
Poljska	8	3	2	3	9:11	8
Madžarska	7	3	0	4	12:11	6
Ciper	7	0	1	6	3:19	1

PREOSTALI SPORED

2.12. Madžarska - Ciper; 16.12. Grčija - Nizozemska

SKUPINA 6

VČERAŠNJI IZID

ČSSR - Wales 2:0 (1:0)

KONČNA LESTVICA

Danska	6	3	2	1	4:2	8
ČSSR	6	2	3	1	7:5	7
Wales	6	2	2	2	7:5	6
Finska	6	1	1	4	4:10	3

SKUPINA 7

VČERAŠNJA IZIDA

Belgija - Luksemburg 3:0 (1:0)
 Bolgarija - Škotska 0:1 (0:0)

LESTVICA

Irska	8	4	3	1	10:5	11
Bolgarija	8	4	2	2	12:6	10
Belgija	8	3	3	2	16:8	9
Škotska	7	3	2	2	7:5	8
Luksemburg	7	0	0	7	2:23	0

PREOSTALI SPORED

2.12. Luksemburg - Škotska

Huda kazen za napadalca Triestine

Biviju dve koli

RIM — Zaradi izgredov, do katerih je prišlo na nedeljskih drugoligaških tekmah med Catanzarom in Bologno ter med Tarantom in Parmo, je športni sodnik izrekel na račun obeh gostiteljev hudo kazeno: naslednjo domačo tekmo bosta morala odigrati na nevtralnem igrišču.

Napadalec Triestine Edy Bivi, ki ga je v nedeljo izredno slab sodnik Tuveri predčasno poslal v slacinico, češ da je užalil stranskega sodnika, je bil diskvalificiran za dve koli, enako težka kazen je doletela tudi člana Barija Brondija, ki je igrišče zapustil le nekaj minut za Bivijem. Za eno kolo pa so bili diskvalificirani Pecci (Bologna), Donatelli (Taranto), Zannoni (Parma), Galderisi (Lazio) in Perrone (Bari). Triestina mora plačati 16-milijonsko globo, saj so nekateri prenapeteži po nedeljski tekmi poškodovali sodnikov osebni avtomobil.

Ukrepe v zvezi s prvotligaškimi tekmami bodo izrekli prihodnji teden. Ta konec tedna zaradi nastopa reprezentance v A ligi ne bodo odigrali kola.

V Perugii Italija - Švedska under 21

PERUGIA — Že danes bo v tem kraju kvalifikacijska tekma za EP under 21 med Italijo in Švedsko. »Azzurrom« v zadnjih dveh nastopih za uvrstitev v sklepnih del zastopujeta dve točki (2. decembra igrajo še s Portugalsko). Položaj na lestvici skupine dva je namreč naslednji: Italija (4 tekme) 6, Švedska (5) in Švica (6) 5, Portugalska (5) 4. Trener Italije Maldini je nekoliko v težavah, ker mu je kolega članskega moštva Vicini »odvzel« sina Paola, stebra obrambe under 21. Korkoli, bo Italija nastopila v naslednji postavi: Gatta, Brambati, Lorenzini (Galli), Annoni, Benedetti, Galli (Cucchi), Zanoncelli, Crippa, Rizzitelli, Nataristefano, Scarafoni.

Moskovski Spartak prvak

MOSKVA — Kolo pred koncem sovjetskega nogometnega prvotligaškega prvenstva si je moskovski Spartak že zagotovil naslov prvaka.

Na tiskovni konferenci Segafreda

Zanikali zamenjavo Pesića

»Skical sem vas, čeprav v zvezi z našo ekipo ni nobenih posebnih novosti. Potreba po točni informaciji pa se mi je zdela umestna, predvsem po vesteh, ki so v zadnjih dneh krožile v sredstvih javnega obveščanja, češ da je vodstvo ekipe že sklenilo zamenjati enega od tujev (beri Pesić) z Američanom Johnom Ebelingom.«

Tako je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal predsednik društva Segafredo Sandro Vanello v zvezi z najavljenjo zamenjavo Pesića z Ebelingom (o tem smo včeraj poročali tudi v našem dnevniku, kot so to sicer storili tudi ostali časopisi, radio in televizija).

Po tem, kar je novinarjem povedal predsednik goriškega prvotligaša, zdajšnji položaj notraj ekipe je nekoliko drugačen od najavljenega. John Ebeling, ki je pred kratkim prestal operacijo na kolenu, je v Gorici le na rehabilitacijskih pripravah, čeprav se je z vodstvom društva dogovoril tudi o morebitnem nastopu za ekipo na levem bregu Soče. Glede tega pa si je goriško društvo zagotovilo opcijo pred

morebitnimi drugimi interesenti (Fantoni, Jollycolombani). Vse pa je odvisno od tega, če bo igralec, ki je v lanskem sezoni uspešno nastopal za Liberti, popolnoma okreval.

Po prvih pregledih zdravniki zatrjujejo, da bo John Ebeling okreval v približno mesecu dni, če ne bo komplikacij na kolenovi pogaçici. Če bo stvar stekla kot napovedano, potem je jasno, je podčrtal Vanello, da bo Ebeling ostal v Gorici in ne samo za letošnjo sezono.

Kdo pa mu bo prepustil mesto? To še ni jasno. Vanello pravi, da se bo moral o tem izjaviti predvsem trener De Sisti, ki bo zadnje besedo izrekel takrat, ko bo Ebeling okreval. Zato, je nadaljeval predsednik goriškega društva, so vsa sedanja namigovanja iz trte izvita in škodijo ozračju med igralci.

Kot izhaja iz tiskovne konference pa bi lahko društvo poiskalo še kakega drugega Američana, mogoče pa bosta Pesić in Alexinas le dočkala konec sezone v dresu Segafreda. (pr)

Kandidata sta Nebiolo in Gattai

Izvolitev predsednika CONI

RIM — Osemindeset predsednikov športnih zvez in člana mednarodnega olimpijskega odbora De Stefani in Carraro bodo danes izvolili novega predsednika CONI. Kandidata sta predsednik atletske zveze Nebiolo (64 let) in predsednik smučarske zveze Gattai (59 let). Za podpredsedniško mesto se poteguje Grandi (gimnastična zveza), bivši nogometni sodnik Lo Bello (rokometna zveza) bo najbrž izvoljen v izvršni odbor. Novoizvoljeni bo že 13 predsednik CONI, a v povojnem obdobju sta bila le dva, Giulio Onesti, ki je italijanskemu športnemu gibanju načeloval celih 34 let, in Franco Carraro. Ta bo danes oddal belo glasovnico.

Van Basten na operacijo

MILAN — Napadalec Milana Marco Van Basten bo jutri v Amsterdamu prestal operacijo na poškodovanem gležnju. Okrevanje bo trajalo štiri mesece.

Pirelli se vrača v formulo ena

MILAN — Vodstvo tovarne avtomobilskih gum Pirelli je sporočilo, da bo leta 1989 spet dobavljalo hiše v formuli ena in na rallyjih.

Longova in doping

PARIZ — Sloviti francoski kolesarki Longovi menda ne bodo priznali rekorda v krožni vožnji na tri kilometre (3'49"78), ki ga je septembra letos postavila na velodromu v Colorado Springs. Izvidi naj bi pokazali, da je pred preizkušnjo zaužila nedovoljena poživila.

Pred sobotnim srečanjem za EP proti Švedski

Vicini je že izbral postavo

Vicini se zavzeto pogovarja z Viallijem

NEAPELJ — V okviru priprav na sobotno kvalifikacijsko tekmo za EP proti Švedski, je Italija v treningu tekmi s 13:0 (5:0) premagala mladince Napolija (Bagni štiri gole, Giannini in Vialli dva). Tekma sama po sebi ni bila zanimiva, a je razkrila, katero postavo bo Vicini poslal na igrišče proti Švedom. Sam selektor je priznal, da bodo moštvo sestavili prav igralci, ki so včeraj igrali na začetku, se pravi: Zenga, Bergomi, Francini, Baresi, Ferrara, Bagni, Donadoni, De Napoli, Altobelli, Giannini, Vialli. Med najboljšimi so včeraj bili Ferrara, Giannini, Baresi in Mancini, slabše sta se odrezala Altobelli in Donadoni. Ozračje okrog moštva ni najboljše. Navijači Napolija so tudi med včerajšnjim treningom zahtevali zamenjavo Gianninija z njihovim idolom Romanom, duhove buri tudi tiskovni molk članov Napolija, Vicini pa še ne ve, ali mu bo nov predsednik zveze Matarrese obnovil pogodbo.

Danes ob 14.30 na Rojcah

Pro Gorizia Udinese

Goriškim ljubiteljem nogometa se danes popoldne obeta zanimiva predstava. V prijateljskem srečanju se bosta namreč ob 14.30 na Rojcah srečali postavi Pro Gorizie in Udineseja. Ekipi bratov Pozzo sta se pred kratkim v Vidmu že srečali in končni izid, kot je bilo pričakovati, je bil v korist Furlanov. Za današnje srečanje pa se je predvsem navdušil trener Videmčanov Milutinović, ki bo z ekipo ostal v Gorici do nedelje. Dossena in tovariši bodo v naslednjih dneh trenirali na igrišču Azzurre v Stražicah.

Taka izbira, menijo pri videmskem drugoligašu, je po zadnjih neuspehih v prvenstvu nujna in to kljub znatni okrepitvi s prihodom igralcev, kakršni so Dossena, Rightetti in Russo.

Za goriško društvo, ki solidno igra v meddeželni ligi, pa bo to dobra preizkušnja pred nedeljskim srečanjem, ko bo gostilo vodeči San Marino.

Koristna združitev mladih nogometašev

V združevanju je moč! Nekako tako bi lahko zapisali za mlade nogometaše na Goriškem, ki so v uvodnem delu prvenstev začetnikov in najmlajših potrdili, da sodijo med boljše postave. V obeh prvenstvih nastopata namreč združeni postavi, ki pod nazivom Juventina igrata v Sovodnjah. Obe ekipi pa sestavljajo mladi, ki prihajajo iz raznih krajev Goriške, zanje pa skrbita trener Evgen Ferfolja in pomožni trener Franco Vecchiatto.

Kar zadeva prvenstvo začetnikov, velja omeniti, da je trenutno postava Juventine Edilcasa na 4. mestu, najmlajši Juventine Ass. Carnica pa so na 6. mestu razpredelnice. Gre vsekakor za dobre uvrstitve, če pomislimo, da smo za naše mladinske postave pred leti večkrat beležili le pekoče poraze.

Na sliki postava začetnikov Juventine Edilcasa. Od leve proti desni so (stoje): trener Ferfolja, D. Ferfolja, Menis, Ambrosi, Zampar, Lakovič, D. Gergolet, A. in I. Florenin, pomožni trener Vecchiatto, (čepe) Zanier, Trampuš, Devetak, A. Ferfolja, P. Gergolet, Češćut, Pahor.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - letoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 250 - din, naročnina za zasebne mesečno 2.000 - din, trimesečno 5.000 - din, letno 20.000 - din, upokojenci mesečno 1.500 - din, trimesečno 3.750 - din, letno 15.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000 - din, letno 30.000 - din, nedeljski letno 4.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

12. novembra 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Sirska vojska se v Libanonu spopada z vse večjimi težavami Na bejrutskem letališču krvav bombni atentat

BEJRUT — Na bejrutskem letališču, kjer je kontrola sirske vojske najbolj stroga, je včeraj odjeknila močna eksplozija. Razneslo je peklenjski stroj, ki je povzročil smrt šestih oseb, okrog 63 pa jih je bilo ranjenih. Med mrtvimi sta tudi sirska vojska, več ranjenih pa je v smrtni nevarnosti.

Peklenjski stroj je na letališče prinesla v kovčku neka žena, ki je prav tako izgubila življenje. Do eksplozije pa je prišlo pred uradom za informacije. Po prvih vesteh, ki so prišle iz Bejruta, je bila eksplozija strahotna, saj je na kraj atentata prispelo na desetine rešilcev. Kot običajno so sirske vojske letališče takoj obkrožili in niso dovolili vstopa nobenemu tujemu novinarju.

V Libanonu, posebno pa v Bejrutu, res ne poznajo miru. Dolgoletna državljanska vojna je privedla državo na rob bankrota, voditelji raznih libanonskih frakcij pa ne morejo dobiti skupnega jezika, da bi lahko odpravili nastali polo-

žaj. Poskusov je bilo že veliko, vsi po vrsti pa so klavrno propadli. Neučinkovita je bila tudi misija večnacionalnih sil v Bejrutu, roke pa je morala dvigniti celo izraelska vojska, ki je Bejrut res zasedla, a ga je raje zapustila, kot da bi se ukvarjala z libanonskimi združbami.

Domači politični veljaki so se zato ogrevali za neposredno prisotnost sirske vojske, kazalo je namreč, da bi lahko bila le *pax siriana* uspešna tam, kjer so drugi odpovedali. Sirski vojaki so sicer v Libanonu prisotni že več let, v državo so namreč prišli v sklopu mirovniških sil Arabske lige, ko pa je silam mandat zapadel, je vojska vlade iz Damaska tam vseeno ostala. Sirsko vojaško prisotnost je finančno vselej podpirala Saudska Arabija, ki se je tudi ogrevala za vdor sirske vojske v libanonsko glavno mesto. Vendar pa kaže, da bodo morali s časom tudi Sirci položiti orožje, vse več je namreč atentatov tudi na ozemlju, ki ga neposredno nadzoruje sirska vojska.

Dragocenosti stražita...

Oborožena policista pazita, da ne bi koga zamikal dragoceni nakit, ki krasi tehle šest lepotic na terasi rimskega hotela (Telefoto AP)

Parlamentarna komisija o »škandalu Celentano«

RIM — Parlamentarna komisija za nadzor televizijskih oddaj bo zaslila v terek predsednika RAI Manco, podpredsednika Birzolja in direktorja Agnesa v zvezi s »škandalom Celentano«. Povečar je med sobotno oddajo *Fantastico* pozval, kot znano, gledalce, naj se na nedeljskem ljudskem glasovanju izrečejo proti lovu. Predsednik komisije Andrea Borri se bo sicer že danes sešel z Manco in Agnesom, da bi »iz prve roke« zvedel za zakulisje škandala, predvsem pa prišel do pogodbe med ustanovo RAI in Adrianom Celentanom; komisija hoče namreč preveriti pogodbeno klavzulo, ki bi morale zajamčiti nepristranskost televizijskih oddaj na področju pomembnih političnih vprašanj, kakršno je bilo tudi pravkaršnji referendum.

Borri je izrečno naglasil, da ne more njegova komisija ukazati ustanovi RAI, kako naj zdaj ukrepa, pač pa jo lahko pravilno usmeri: »Ne gre za to, da se postavijo na zatožno klop oddaje v živo, ampak za to, da jih odgovorni učinkoviteje nadzirajo.« Predstavniki KPI v komisiji Elio Querciolini pa je zahteval tudi odobritev novega pravilnika o »političnih tribunah« z referendumskimi vred, ki jih ne urejuje zdaj noben predpis.

Zdrženje lovcem ARCI-Caccia je vložilo medtem sodno prijavo proti Celentanu in si pridržalo pravico, da nastopi kot zasebna stranka.

Cicciolina pred sodišče vendar brez partnerja...

RIM — Ilona Staller, oziroma Cicciolina, bo morala pred sodnike. Parlamentarni odbor, ki je zadolžen za izdajanje dovoljenj za sodne postopke je namreč izdal dovoljenje za sodni postopek zaradi opolzosti proti poslaniki radikalne stranke. Za dovoljenje se je izreklo 10 poslancev, trije so bili proti, trije pa so se vzdržali.

Postopek je sprožil državni pravnik iz Velletrijskega Pietro Cafazzo v zvezi z nekaterimi javnimi nastopi poslance — pornozvezde. Stallerjeva je sama predlagala komisiji, naj izda povoljno mnenje za ta sodni postopek, češ da želi sama voditi svoj »boj za odpravo zakonskih določil v zvezi z opolzimi publikacijami.«

V parlamentarni razpravi ni bilo posebnih zadržkov glede te želje radikalne poslanke. Poročevalec, socialdemokrat Filippo Caria, je dejal, da je treba to željo pač upoštevati in pred-

lagal komisiji, da izda povoljno mnenje za sodni postopek. Demokristjanka Ombretta Fumagalli je dejala, da v sodnem postopku ne vidi nikakršnega političnega preganjanja in se je izrekla za povoljno mnenje. Republikanec Castagnetti, ki se je vzdržal, pa je bil mnenja, da se je pojem opolzosti v zadnjem času nekoliko spremenil. Stallerjeva po njegovem mnenju »plačuje zato, ker je zelo poznana«. To mnenje, ki so ga poudarili tudi nekateri drugi člani komisije, so utemeljili z dejstvom, da je sodnik prijavil samo Stallerjevo, ne pa tudi njenega partnerja...

In kako je Stallerjeva komentirala to odločitev? Dejala je: »Postala bom Devica Orleanska boja proti tej cenzuri, tej represiji, ki vodi k nasilju nad ženskami. Dovolj je, da beremo časopise, vendar poslanci morda berejo samo revije, v katerih nastopam gola.«

Knjiga o Černobilu povod za polemiko

MOSKVA — Knjiga ukrajinskega pisatelja Vladimira Javorivskega »Kot pelin grenka Marija ob koncu stoletja«, ki govori o tragediji ob eksploziji jedrske elektrarne v Černobilu (černobil v ukrajinskih namreč pomeni pelin), je že dvignila veliko prahu. V bran pisatelj pa se je včeraj postavila tudi ugledna sovjetska revija *Literaturnaja gazeta*.

V zadnji številki revije so objavili protestno pismo štirih tehnikov iz jedrske elektrarne, ki so zelo kritizirali vsebino knjige, češ da kvaliteta dela in varnostni ukrepi v centrali le niso bili tako slabi, kot jih je v knjigi predstavil Vladimir Javorivski. V odgovor na pismo je *Literaturnaja gazeta* objavila pogovor med nekim pisateljem in nekim literarnim kritikom, oba namreč soglašata, da se je pisatelj spopadel z zahtevno temo zelo resno in pošteno.

V Italiji dovolili satelitski sprejem

RIM — Ministrstvo za pošto in telekomunikacije je včeraj z uradno okrožnico določilo, da lahko vsak italijanski državljan, če mu denarnica to dopušča, kupi sprejemnik za satelitsko televizijo. Nakup mora javiti direktoriji svojega poštnege okrožja, to seveda na kolkovanem papirju, obenem mora izjaviti, da bo sprejemal le komercialne satelitske televizijske oddaje. Kot v vsaki prošnji mora točno navesti svoje osebne podatke in tudi tehnične značilnosti kupljenega sprejemnika — k prošnji lahko priloži tovarniški reklamni prospekt. Ministrstvo je tudi določilo omejitve, in sicer: premer parabolične antene ne sme biti večji od treh metrov, sprejemnik pa lahko deluje na valovnih dolžinah od 10,7 in 12,75 gigahertza.

Kakšno je trenutno stanje med svetovnimi velesilama? SZ prednjači v medcelinskih raketah, ZDA pa v konicah

LONDON — V prejšnjih dneh je londonski mednarodni inštitut za strateška vprašanja objavil letno poročilo, ki zgovorno prikazuje trenutno stanje med svetovnimi velesilama ter poroča o državah, v katerih se trenutno bijejo hudi boji. V uvodnih mislih obširna raziskava omenja pomen bližnjega možnega sporazuma med velesilama o odpravi raket srednjega in kratkega dometa, kljub temu pa opozarja, da moramo biti zelo opretni pri ocenjevanju tega sicer spodbudnega dogodka.

Novi direktor londonskega inštituta Francois Heisbourg je v tiskovni konferenci med drugim povedal, da ne smemo izključiti niti možnosti, da bi se velesile v bližnji prihodnosti zmenili tudi za odpravo raket najkrajšega dometa, ki ležijo na ozemlju obeh Nemčij.

V »Military balance 1987-88«, tako se namreč imenuje raziskava inštituta, so bogato opisali tudi države, v katerih trenutno divja vojna. Kar se tiče spopada v Zalivu, so mnenja, da se bo po vsej ver-

jetnosti nadaljeval še dalj časa. Bodisi Iran kot tudi Irak nista dosegla nobenega vidnejšega uspeha, zato je stanje zelo izenačeno.

Med države, ki so v zadnjih časih močno razvile t.i. vojno industrijo, sodi po mnenju londonskega inštituta tudi Kitajska. V reformirani Kitajski so pričeli izdelovati izredno sodobno orožje, ki bo verjetno prineslo državi tudi masne devize, in to kljub temu da bi radi skrčili vojaški letni proračun.

V obširnem poročilu je govor tudi o Afganistanu, kjer so spopadi še zmeraj na dnevnem redu, morda se celo stopnjujejo. Raziskovalci inštituta menijo, da se gverilci vojskujejo vedno uspešneje, to pa zato, ker državne oblasti nimajo ustreznih letalskih enot.

Velika večina Military balance pa je posvečena odnosom med Zahodom in Vzhodom. Obe velesile sta menda v precej enakovrednem stanju. Kljub temu da sta obe v zadnjem letu zelo posodobili večji odstotek vojnega orožja, sta se njuni moči nekako uravnovesili. ZDA so npr. zamenjale medce-

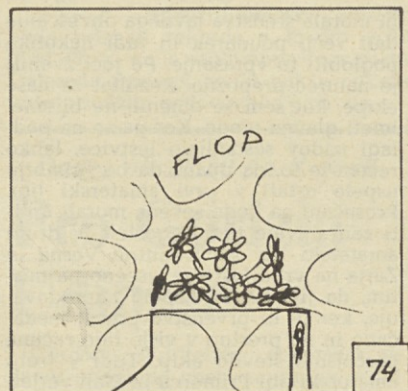
linske rakete titan z novimi raketami MX - peacekeeper, SZ pa je že začela postavljati nove SS-25, v kratkem pa bodo razpoložljivi tudi SS-X-24.

Kar se tiče običajnega orožja, počasi izginja tehnološka razlika med državami NATO in Varšavskega pakta. SZ je kljub skrčenju izdatkov za oboroževanje nadaljevala zastavljeni prenovitveni program. Ostale države Varšavskega pakta niso posejale lastnega orožja, NATO pa ima sedaj med drugim na razplago tudi italijansko letalonosilko Giuseppe Garibaldi, ki jo italijanska mornarica evfemistično imenuje »križarka — nosilka letal«.

Pa še nekaj skopih, a pretresljivih podatkov — ali so ti res pravi? — o orožju obeh velesil. SZ ima več medcelinskih raket (2511 proti 1957), ZDA pa imajo več jedrskih konic (13873 proti 11044). Sovjetska zveza lahko odpošlje iz svojih podmornic 928 raket (3344 konic), ZDA pa 640 (6656 konic). Sovjetskih bombnikov, ki lahko prevajajo jedrske rakete in bombe, je 135, ameriških pa kar 317.

JO / MESTO CVETJA

Piše in riše: Matjaž Učakar

V Jugoslaviji zastrupitve postale prava epidemija

BEOGRAD — Statistika kaže, da so zastrupitve s hrano v Jugoslaviji vedno pogostejše. Medtem ko je bilo leta 1984 92 epidemij zastrupitev z več kot pet tisoč obolelimi, je bilo letos že 141 epidemij z več kot 7.000 prizadetimi. Najpogostejši povzročitelj je salmonela (kar je v polovici vseh primerov), večje zastrupitve pa so imeli v Beogradu, Zagrebu, Dubrovniku, Nevesinju in na Ohridu. Videti je, da v objektih družbene prehrane (ali menzah po domače) precej površno berejo pravilnike o higieni in pripravi hrane, velikokrat pa v kuhinjah, ki so jih zgradili za 500 abonentov, pripravljajo tudi po 3000 obrokov. Kontrola ni redna, sanitarnih inšpektorjev je premalo, za povrh pa so tudi kazni preveč simbolične. Gostinci vedo, da so inšpektorji zelo strogi, kadar kdo odpira nov lokal. Potem pa, ko je gostilna odprta, je higiena prepuščena »trznim zakonitostim«.

Ker je to podatke v posebnem gradivu zbrala zvezna vlada, se morebiti obetajo korenitejši posegi na to področje. (dd)

Ažurnost pa taka...

BEOGRAD — Najnovejša številka uradnega lista SFRJ, ki je izšla 6. novembra, objavlja ukaz predsedstva SFRJ, s katerim »podeljuje red dela z rdečo zastavo za posebne zasluge in dosežene uspehe v delu, ki imajo pomen za napredek celotne države Abdiju Hassimu Fikretu«. Ime Fikreta Abdija je na spisku organizacij in posameznikov, ki so jih odlikovali z

ukazom predsedstva SFRJ 16. julija lani. Takrat seveda o finančni aferi še nihče ni nič vedel.

Tako poroča Tanjug in dodaja, da ni uspel preveriti, ali so »uglednemu gospodarstveniku« odlikovanje že izročili. Če se to še ni zgodilo, lahko v skladu z ažurnostjo administracije pričakujemo skromno svečanost... v zaporu. (dd)

PRIZREN — Na občinskem sodišču v Prizrenu so gospodinjo Saljo Kelmendi, mater zločinca Aziza Kelmendija, obsodili na 60 dni zapore, ker je skrivala pištolo svojega moža Sadika. Salja Kelmendi kazni še ni prestala, ker se je pritožila na višje sodišče v Prištini, ki bo sprejelo končno odločitev.

Oče zločinca Aziza Kelmendija je, preden so ga privedli v prizrenski sekretariat za notranje zadeve na zaslišanje zaradi zločina, ki ga je storil njegov sin, pištolo, ki jo je posedoval in za katero ni imel dovoljenja, dal soprogi, ona pa jo je skrila. Sadiq Kelmendi je zaradi nezakonite posesti orožja že prestal zaporno kazen 60 dni. (dd)